

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
PRODUKTŲ SAUGOS ĮSTATYMO NR. VIII-1206 PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2018 m. lapkričio 15 d. Nr. XIII-1641
Vilnius

**1 straipsnis. Lietuvos Respublikos produktų saugos įstatymo Nr. VIII-1206 nauja
redakcija**

Pakeisti Lietuvos Respublikos produktų saugos įstatymą Nr. VIII-1206 ir jį išdėstyti taip:

**„LIETUVOS RESPUBLIKOS
PRODUKTŲ SAUGOS
ĮSTATYMAS**

**PIRMASIS SKIRSNIS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis ir tikslas

1. Šis įstatymas nustato produktų saugos reguliavimo ir informacijos apie pavojingus gaminius teikimo tvarką, ekonominės veiklos vykdytojų pareigas ir atsakomybę už pavojingų produktų pateikimą ir tiekimą Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos rinkai (toliau – rinka), produktų saugos rinkoje priežiūros ir produktų pateikimo ir tiekimo rinkai ribojimo, valstybinės produkto saugos ekspertizės pagrindus.

2. Šio įstatymo tikslas – užtikrinti, kad rinkai būtų pateikiami ir tiekami tik saugūs produktai.

3. Šio įstatymo nuostatomis įgyvendinamas šio įstatymo priede nurodytas Europos Sąjungos teisės aktas.

2 straipsnis. Įstatymo taikymas

1. Produktų saugą reglamentuoja šis įstatymas, jeigu Europos Sąjungos teisės aktuose nenustatyta kitaip.

2. Konkretaus produkto saugos reikalavimus nustato šis įstatymas, Europos Sąjungos teisės aktai ir kiti Lietuvos Respublikos teisės aktai.

3. Šis įstatymas taikomas ekonominės veiklos vykdytojams, kurie pateikia ir tiekia rinkai vartotojams skirtus produktus, taip pat profesionaliajam naudojimui skirtus produktus, neatsižvelgiant į pardavimo būdus, įskaitant ir prekybą ryšio priemonėmis bei elektroninę prekybą.

4. Šis įstatymas netaikomas, kai rinkai pateikiami ir tiekiami:

1) naudoti gaminiai, kurie pateikiami kaip antikvarinės prekės, ir gaminiai, kuriuos prieš naudojimą reikia suremontuoti ar atnaujinti, tuo atveju, kai gamintojas, importuotojas ir platintojas apie tai raštu informuoja asmenį, kuriam pateikia tokį gaminį;

2) maisto produktai, su maistu besiliečiantys gaminiai arba medžiagos, arba gaminiai ir medžiagos, kurie įprastomis ar numanomomis naudojimo sąlygomis gali liestis su maistu arba perduoti savo sudedamąsias medžiagas į maistą ir kuriems taikomi maisto sritį reguliuojančiuose teisės aktuose nustatyti reikalavimai.

3 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Ekonominės veiklos vykdytojai** – gamintojas, įgaliotasis atstovas, importuotojas, platintojas ir paslaugos teikėjas.

2. **Gaminys** – daiktas, įskaitant naudojamą teikiant paslaugas, kuris skirtas vartotojams ar jiems neskirtas, bet gali būti jų vartojamas ir kuris teikiamas vykdant ekonominę veiklą už atlygį ar be jokio atlygio, nepaisant to, ar tas daiktas naujas, naudotas ar perdirbtas.

3. **Gamintojas** – fizinis arba juridinis asmuo, kita organizacija ar jos filialas, kurie pagamina gaminį arba užsako jį suprojektuoti ar pagaminti, perdirba gaminį ir parduoda tą gaminį savo vardu arba naudodami savo prekių ženklą.

4. **Importuotojas** – Europos Sąjungos valstybėje narėje įsisteigęs fizinis arba juridinis asmuo, kita organizacija ar jos filialas, kurie pateikia gaminį rinkai iš ne Europos Sąjungos valstybės narės.

5. **Įgaliotasis atstovas** – Europos Sąjungos valstybėje narėje įsisteigęs fizinis arba juridinis asmuo, kita organizacija ar jos filialas, gavę gamintojo rašytinį pavedimą veikti jo vardu ir atlikti konkrečias užduotis, susijusias su atitinkamuose Europos Sąjungos teisės aktuose nustatytais gamintojo prievolėmis.

6. **Paslauga** – kaip tai apibrėžta Lietuvos Respublikos paslaugų įstatyme.

7. **Paslaugos teikėjas** – siūlantis arba teikiantis paslaugą Europos Sąjungos valstybės narės pilietis, kitas fizinis asmuo, kuris naudojasi Europos Sąjungos teisės aktuose jam suteiktomis judėjimo Europos Sąjungos valstybėse narėse teisėmis, turintis teisę gyventi Lietuvos Respublikoje, arba Lietuvos Respublikoje įsteigtas juridinis asmuo ar jo padalinys, taip

pat Europos Sąjungos valstybės narės juridinio asmens ar kitos organizacijos padalinys ar patronuojamoji (dukterinė) bendrovė, įsteigti Lietuvos Respublikoje.

8. Pavojingas produktas – produktas, kuris neatitinka šiame įstatyme saugiam produktui nustatytų reikalavimų.

9. Pavojingas gaminio susigražinimas – priemonės, kuriomis siekiama, kad būtų susigražintas gamintojo ar importuotojo pateiktas rinkai ir platintojo tiekiamas rinkai, vartotojams perduotas ar paslaugos teikėjo vartotojui pateiktas pavojingas gaminys.

10. Pavojingas produkto pašalinimas – priemonės, kuriomis siekiama neleisti tiekti rinkai, demonstruoti ir siūlyti vartotojams pavojingo produkto.

11. Platintojas – tiekimo grandinėje veikiantis fizinis arba juridinis asmuo, kita organizacija ar jos filialas, išskyrus gamintoją, importuotoją arba įgaliotąjį atstovą, kurie tiekia gaminį rinkai ir kurių veikla neturi poveikio gaminio saugos ypatybėms.

12. Produktas – gaminys arba paslauga.

13. Produkto pateikimas rinkai – produkto tiekimas rinkai pirmą kartą.

14. Produkto tiekimas rinkai – produkto, skirto platinti, vartoti ar naudoti rinkoje, tiekimas vykdant ekonominę veiklą už atlygį arba be jo.

15. Produktų saugos rinkoje priežiūra (toliau – rinkos priežiūra) – valstybės institucijų (toliau – rinkos priežiūros institucijos) vykdoma veikla ir priemonės, kurių jos imasi, siekdamos užtikrinti, kad Lietuvos Respublikos rinkoje esantys produktai atitiktų teisės aktuose nustatytus reikalavimus ir nekeltų pavojaus vartotojų gyvybei ir sveikatai.

16. Profesionaliajam naudojimui skirti produktai – produktai, skirti naudoti versle ar profesinėje veikloje.

17. Rimtas pavojus – pavojus vartotojų saugai, įskaitant vėliau pasireiškiantį pavojų, dėl kurio reikalingas skubus valstybės institucijų įsikišimas.

18. Saugi paslauga – paslauga, kuri teikiama nepažeidžiant teisės aktuose paslaugai nustatytų saugos reikalavimų ir teikimo metu ar vėliau nekelia jokios rizikos arba kelia vartotojų gyvybei ir sveikatai minimalią riziką, kuri yra būdinga paslaugai ir laikoma priimtina ir atitinkančia aukštą vartotojų saugos ir sveikatos apsaugos lygį.

19. Saugus gaminys – gaminys, kurio naudojimas, įskaitant ilgalaikį naudojimą, įprastomis, gamintojo nustatytomis ar iš anksto pagrįstai numatytomis sąlygomis nepažeidžiant teisės aktuose gaminiui nustatytų saugos reikalavimų, įskaitant surinkimo, įrengimo ir priežiūros naudojant reikalavimus, nesukelia jokios rizikos arba kelia vartotojų gyvybei ir sveikatai tik minimalią riziką, kuri yra suderinama su gaminio naudojimu, yra priimtina ir atitinka aukštą vartotojų saugos ir sveikatos apsaugos lygį, atkreipiant dėmesį į:

1) gaminio parametrus, jo sandarą, pakuotę, surinkimo ir naudojimo tvarką, priežiūrą naudojant;

2) poveikį kitiems gaminiams, jei yra pagrindas numatyti, kad jis bus naudojamas su kitais gaminiais;

3) gaminio pateikimą vartotojui, ženklimą, išpėjimus, užrašus ant gaminio ar pakuotės, naudojimo ir sunaikinimo po naudojimo (šalinimo) instrukciją ir kitą gamintojo pateiktą informaciją;

4) vartotojų grupes, ypač vaikus ir pagyvenusius žmones, kuriems dėl gaminio naudojimo gali kilti pavojus;

5) gaminio išvaizdą, ypač tais atvejais, kai gaminys, nors nėra maisto produktas, yra panašus į maisto produktą ir dėl formos, kvapo, spalvos, išvaizdos, pakuotės ženklavimo, apimties, dydžio ar kitų savybių gali būti palaikytas maisto produktu.

20. Saugus produktas – saugus gaminys arba saugi paslauga.

21. Techninė specifikacija – dokumentas, kuriame nurodomi techniniai reikalavimai, kuriuos turi atitikti gaminys arba paslauga.

22. Valstybinė produkto saugos ekspertizė – produkto, kuriam teisės aktais nėra nustatyti specialieji saugos reikalavimai, arba produkto, kuris atitinka specialiuosius saugos reikalavimus, tačiau yra pagrindo manyti, kad jis gamintojo ar paslaugos teikėjo nustatytais ar įprastomis vartojimo sąlygomis yra pavojingas, savybių įvertinimas ir išvados dėl jo saugos pateikimas.

23. Vartotojas – kaip tai apibrėžta Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatyme.

24. Kitos šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme.

4 straipsnis. Bendrieji produktų saugos reikalavimai

1. Pateikiamas ir tiekiamas rinkai produktas turi būti saugus. Galimybė užtikrinti aukštesnį saugos lygį arba gauti kitus produktus, kuriuos vartojant rizika yra mažesnė negu leistina, neturi būti pagrindas priskirti produktą prie pavojingų, jeigu jis atitinka teisės aktuose nustatytus produktų saugos reikalavimus.

2. Kai nėra konkretaus produkto saugą reguliuojančių Europos Sąjungos teisės aktų, produktas laikomas saugiu, jeigu jis atitinka konkrečius Europos Sąjungos valstybės narės, kurioje yra pateiktas rinkai, nacionalinius teisės aktus, nustatančius sveikatos ir saugos reikalavimus, kuriuos produktas turi atitikti, kad jį būtų galima pateikti rinkai toje Europos Sąjungos valstybėje narėje, ir apie kuriuos pranešta Europos Komisijai pagal Informacijos apie

techninius reglamentus ir informacinės visuomenės paslaugų taisyklių teikimo tvarką ir kitus teisės aktus.

3. Produktas laikomas saugiu, kai jis atitinka savanoriškai taikomus darniuosius standartus, nuorodos į kuriuos buvo paskelbtos Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje, ir produktų techninėse specifikacijose nurodytus reikalavimus.

4. Kitais, negu nurodyta šio straipsnio 2 ir 3 dalyse, atvejais produktas laikomas saugiu, jeigu jis atitinka savanoriškai taikomus nacionalinius standartus, kuriais į nacionalinę teisę perkeliama Europos standartų nuostatos, kitus nacionalinius standartus, Europos Komisijos rekomendacijas, nustatančias produktų saugos ir jų vertinimo gaires, atitinkamame sektoriuje taikomą gerąją gamybos, paslaugų teikimo praktiką, naujausią mokslo ir technikos pažangą, saugą, kurios vartotojas gali pagrįstai tikėtis.

ANTRASIS SKIRSNIS

PRODUKTŲ SAUGOS REGULIAVIMAS IR INFORMACIJOS APIE PAVOJINGUS GAMINIUS TEIKIMAS

5 straipsnis. Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotų institucijų kompetencija reguliuojant produktų saugą

Vyriausybė ar jos įgalios institucijos nustato privalomus produktų saugos reikalavimus, suderintus su Jungtinių Tautų Organizacijos, Europos Sąjungos, Pasaulio prekybos organizacijos reikalavimais, ir atitikties vertinimo tvarką.

6 straipsnis. Informacijos apie pavojingus gaminius ir rinkos priežiūros institucijas bei jų įgaliojimus teikimas Europos Komisijai ir (ar) Europos Sąjungos valstybėms narėms

Informacija apie pavojingus gaminius ir rinkos priežiūros institucijas bei jų įgaliojimus Europos Komisijai ir (ar) Europos Sąjungos valstybėms narėms teikiama Vyriausybės ar jos įgalios institucijos nustatyta tvarka.

TREČIASIS SKIRSNIS

EKONOMINĖS VEIKLOS VYKDYTOJŲ PAREIGOS UŽTIKRINTI PRODUKTŲ SAUGĄ

7 straipsnis. Gamintojo pareiga užtikrinti gaminių saugą

Gamintojas privalo:

- 1) pateikti rinkai tik saugius gaminius;
- 2) teisės aktų nustatyta tvarka ženklinti gaminį ir taip užtikrinti jo atsekamumą, prieš perduodamas gaminį vartotojams, teikti jiems reikiamą informaciją, kad vartotojai galėtų įvertinti su gaminiu susijusią riziką per visą nurodytą, įprastą ar numanomą jo vartojimo laiką, kai rizika, nepateikus reikiamo perspėjimo, nėra akivaizdi. Įspėjimus pateikiantis gamintojas neatleidžiamas nuo prievolės laikytis kitų šiame įstatyme ir kituose produktų saugą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytų reikalavimų;
- 3) žinoti apie galimą su gaminiu susijusią riziką per visą gaminio naudojimo laiką;
- 4) sužinojęs, kad gaminys kelia ne minimalią riziką vartotojų saugai, imtis veiksmų šiai rizikai pašalinti;
- 5) sužinojęs, kad gaminys pavojingas, nedelsdamas, bet ne vėliau kaip per 3 kalendorines dienas nuo šios aplinkybės sužinojimo dienos, informuoti apie tai vartotojus, vartotojų organizacijas, Valstybinę vartotojų teisių apsaugos tarnybą (toliau – Tarnyba) ir atitinkamos srities rinkos priežiūros institucijas: nurodyti, kokius veiksmus pavojingą produktą įsigiję vartotojai turėtų atlikti, pašalinti jį iš rinkos ir, jeigu būtina, gaminį susigrąžinti, taip pat atitinkamais atvejais gaminį sunaikinti ir imtis priemonių, užtikrinančių, kad jis nebūtų eksportuotas;
- 6) bendradarbiauti su rinkos priežiūros institucijomis, vartotojų organizacijomis, kad būtų išvengta pateiktų ar tiekiamų rinkai gaminių ne minimalios rizikos vartotojams;
- 7) atlyginti vartotojui turtinę ir neturtinę žalą, kurią jis patyrė naudodamas pavojingą gaminį;
- 8) atlikti kitas šiame įstatyme ir kituose produktų saugą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytas pareigas.

8 straipsnis. Įgaliotojo atstovo pareiga užtikrinti gaminių saugą

Įgaliotasis atstovas privalo:

- 1) žinoti apie galimą su gaminiu susijusią riziką per visą gaminio naudojimo laiką;
- 2) sužinojęs, kad gaminys kelia ne minimalią riziką vartotojų saugai, imtis veiksmų šiai rizikai pašalinti;
- 3) sužinojęs, kad gaminys pavojingas, nedelsdamas, bet ne vėliau kaip per 3 kalendorines dienas nuo šios aplinkybės sužinojimo dienos, informuoti apie tai vartotojus, vartotojų organizacijas, Tarnybą ir atitinkamos srities rinkos priežiūros institucijas: nurodyti, kokius veiksmus pavojingą produktą įsigiję vartotojai turi atlikti, pašalinti jį iš rinkos ir, jeigu būtina, gaminį susigrąžinti, taip pat atitinkamais atvejais gaminį sunaikinti ir imtis priemonių, užtikrinančių, kad jis nebūtų eksportuotas;

4) bendradarbiauti su rinkos priežiūros institucijomis, vartotojų organizacijomis, kad būtų išvengta pateiktų ar tiekiamų rinkai gaminių ne minimalios rizikos vartotojams;

5) atlyginti vartotojui turtinę ir neturtinę žalą, kurią jis patyrė naudodamas pavojingą gaminį;

6) atlikti kitas šiame įstatyme ir kituose produktų saugą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytas pareigas.

9 straipsnis. Importuotojo pareiga užtikrinti gaminių saugą

Importuotojas privalo:

1) pateikti rinkai tik saugius gaminius;

2) pateikti rinkai teisės aktų nustatyta tvarka paženklintą gaminį ir taip užtikrinti jo atsekamumą, prieš perduodamas vartotojams gaminį, teikti jiems reikiamą informaciją, kad vartotojai galėtų įvertinti su gaminiu susijusią riziką per visą nurodytą, įprastą ar numanomą jo vartojimo laiką, kai rizika, nepateikus reikiamo perspėjimo, nėra akivaizdi. Įspėjimus pateikiantis importuotojas neatleidžiamas nuo prievolės laikytis kitų šiame įstatyme ir kituose produktų saugą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytų reikalavimų;

3) žinoti apie galimą su gaminiu susijusią riziką per visą gaminio naudojimo laiką;

4) sužinojęs, kad gaminys kelia ne minimalią riziką vartotojų saugai, imtis veiksmų šiai rizikai pašalinti;

5) sužinojęs, kad gaminys pavojingas, nedelsdamas, bet ne vėliau kaip per 3 kalendorines dienas nuo šios aplinkybės sužinojimo dienos, informuoti apie tai vartotojus, vartotojų organizacijas, Tarnybą ir atitinkamos srities rinkos priežiūros institucijas: nurodyti, kokius veiksmus pavojingą produktą įsigiję vartotojai turi atlikti, pašalinti jį iš rinkos ir, jeigu būtina, gaminį susigražinti, taip pat atitinkamais atvejais gaminį sunaikinti ir imtis priemonių, užtikrinančių, kad jis nebūtų eksportuotas;

6) bendradarbiauti su rinkos priežiūros institucijomis, vartotojų organizacijomis, kad būtų išvengta pateiktų ar tiekiamų rinkai gaminių ne minimalios rizikos vartotojams;

7) atlyginti vartotojui padarytą turtinę ir neturtinę žalą, kurią jis patyrė naudodamas pavojingą gaminį;

8) atlikti kitas šiame įstatyme ir kituose produktų saugą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytas pareigas.

10 straipsnis. Platintojo pareiga užtikrinti gaminių saugą

Platintojas privalo:

1) rūpintis, kad rinkai būtų tiekiami tik saugūs gaminiai;

2) tiekti rinkai teisės aktų nustatyta tvarka paženklintą gaminį ir taip užtikrinti jo atsekamumą, prieš perduodamas gaminį vartotojams, teikti jiems visą iš gamintojo gautą ir kitą reikiamą informaciją, kad vartotojai galėtų įvertinti su gaminiu susijusią riziką per visą nurodytą, įprastą ar numanomą jo vartojimo laiką, kai rizika, nepateikus reikiamo perspėjimo, nėra akivaizdi. Įspėjimus pateikiantis platintojas neatleidžiamas nuo prievolės laikytis kitų šiame įstatyme ir kituose produktų saugą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytų reikalavimų;

3) sužinojęs, kad gaminyje pavojaingas, nedelsdamas, bet ne vėliau kaip kitą dieną nuo šios aplinkybės sužinojimo dienos, nutraukti gaminio tiekimą rinkai ir ne vėliau kaip per 3 kalendorines dienas apie tai informuoti gamintoją, įgaliotąjį atstovą, importuotoją, vartotojus, vartotojų organizacijas, Tarnybą ir atitinkamos srities rinkos priežiūros instituciją ir nurodyti, kokius veiksmus pavojaingą produktą įsigiję vartotojai turi atlikti, pašalinti jį iš rinkos ir, jeigu būtina, gaminį susigrąžinti, taip pat atitinkamais atvejais gaminį sunaikinti ir imtis priemonių, užtikrinančių, kad jis nebūtų eksportuotas;

4) bendradarbiauti su rinkos priežiūros institucijomis, vartotojų organizacijomis ir gamintojais, kad būtų išvengta tiekiamų gaminių keliamos ne minimalios rizikos vartotojams;

5) atlyginti vartotojui turtinę ir neturtinę žalą, kurią jis patyrė naudodamas pavojaingą gaminį;

6) atlikti kitas šiame įstatyme ir kituose produktų saugą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytas pareigas.

11 straipsnis. Paslaugos teikėjo pareiga užtikrinti paslaugos saugą

Paslaugos teikėjas privalo:

1) teikti vartotojui tik saugią paslaugą;

2) teikti vartotojui informaciją apie siūlomą paslaugą, kad vartotojas galėtų įvertinti su paslauga susijusią riziką per visą nurodytą, įprastą ar numanomą vartojimo laiką;

3) žinoti apie galimą su paslauga susijusią riziką vartotojui;

4) sužinojęs apie suteiktos paslaugos galimą ne minimalią riziką vartotojui, imtis veiksmų rizikai pašalinti;

5) sužinojęs, kad suteikta paslauga pavojainga, nedelsdamas, bet ne vėliau kaip kitą dieną nuo šios aplinkybės sužinojimo dienos, nutraukti paslaugos teikimą ir ne vėliau kaip per 3 kalendorines dienas apie tai informuoti vartotojus, vartotojų organizacijas, Tarnybą ir atitinkamos srities rinkos priežiūros instituciją, jeigu būtina, nurodyti, kaip turi elgtis vartotojai, kuriems buvo suteikta pavojainga paslauga, taip pat imtis kitų vartotojų saugą užtikrinančių veiksmų;

6) bendradarbiauti su rinkos priežiūros institucijomis, kad būtų išvengta teikiamų paslaugų keliamos ne minimalios rizikos vartotojui;

7) atlyginti vartotojui turtinę ir neturtinę žalą, kurią jis patyrė naudodamasis paslaugos teikėjo suteikta paslauga;

8) atlikti kitas šiame įstatyme ir kituose produktų saugą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytas pareigas.

KETVIRTASIS SKIRSNIS

RINKOS PRIEŽIŪRA

12 straipsnis. Rinkos priežiūra

Šio įstatymo ir kitų teisės aktų, reguliuojančių produktų saugą, nustatytų reikalavimų laikymąsi prižiūri įstatymais arba įstatymais įgaliotų valstybės institucijų priimtais teisės aktais įgaliotos rinkos priežiūros institucijos.

13 straipsnis. Tarnybos ir kitų rinkos priežiūros institucijų bei ekonominės veiklos vykdytojų teisės ir pareigos rinkos priežiūros metu

1. Tarnyba ir kitos rinkos priežiūros institucijos (jų pareigūnai), atlikdamos (atlikdami) rinkos priežiūrą, turi teisę:

1) tikrinti, ar laikomasi produktų saugą reguliuojančių teisės aktų, organizuoti valstybinę produkto saugos ekspertizę netgi tada, kai produktas jau pateiktas rinkai ir laikomas saugiu, iki pat jo sunaudojimo ar suvartojimo ir kaupti duomenis produktų saugos klausimais;

2) nurodyti ekonominės veiklos vykdytojams, kad produktas, kuris konkrečiomis aplinkybėmis gali kelti riziką, būtų paženklintas valstybine kalba surašytais, aiškiais ir lengvai suprantamais įspėjimais apie galimą su juo susijusią riziką vartotojo gyvybei ir sveikatai;

3) nustatyti išankstines produkto, kuris konkrečiomis aplinkybėmis gali kelti riziką, pateikimo ir tiekimo rinkai sąlygas, kuriomis siekiama užtikrinti jo saugą;

4) nurodyti ekonominės veiklos vykdytojams, kad apie produkto, kuris gali kelti riziką konkrečioms asmenims (vartotojų grupėms), keliamą riziką šie asmenys (vartotojų grupės) būtų įspėti laiku ir aiškiai, įskaitant ir įspėjimų dėl šio produkto konkrečioms asmenims (vartotojų grupėms) galimai keliamos rizikos paskelbimą;

5) gauti iš valstybės ir savivaldybių institucijų, kitų fizinių ir juridinių asmenų šio įstatymo ir kitų Lietuvos Respublikos teisės aktų, nustatančių produktų saugos reikalavimus, pažeidimams tirti reikalingą informaciją ir dokumentus;

6) gauti iš ekonominės veiklos vykdytojų šio įstatymo ir kitų Lietuvos Respublikos teisės aktų, nustatančių produktų saugos reikalavimus, pažeidimams tirti reikalingą informaciją ir dokumentus;

7) dalyvaujant ekonominės veiklos vykdytojui ar jo įgaliotam asmeniui, pateikusios tarnybinį pažymėjimą ir pavedimą atlikti veiklos patikrinimą, šių ekonominės veiklos vykdytojų darbo metu patekti į Lietuvos Respublikoje esančius jų teritoriją, pastatus, patalpas (įskaitant nuomojamus ar naudojamus panaudos teisinių santykių pagrindu), kuriuose gaminami, parduodami arba laikomi (sandėliuojami) gaminiai arba teikiamos paslaugos, ir atlikti veiklos patikrinimus, o tais atvejais, kai trukdoma atlikti veiklos patikrinimą, – pasitelkti policiją. Į fizinio asmens gyvenamąsias patalpas rinkos priežiūros institucijos pareigūnai turi teisę patekti tik tuo atveju, kai šis fizinis asmuo sutinka ir įstatymuose nenustatyta kitaip;

8) imti gaminių bandinius Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka ir tikrinti jų saugą;

9) reikalauti, kad ekonominės veiklos vykdytojai ar jų įgalioti asmenys atvyktų ir pateiktų paaiškinimus žodžiu ar raštu;

10) siūlyti atitinkamai institucijai sustabdyti ar panaikinti licencijos verstis ta ekonomine veikla galiojimą asmenims, kurių pateikti ir tiekiami rinkai produktai yra pavojingi, kai tokį licencijos galiojimo sustabdymo ar panaikinimo pagrindą numato tos ekonominės veiklos licencijavimą reglamentuojantis įstatymas;

11) nustatčiusios produktų saugą reguliuojančių teisės aktų reikalavimų pažeidimą, įspėti apie tai ekonominės veiklos vykdytoją ir įpareigoti jį nedelsiant šiuos pažeidimus pašalinti bei aiškiai informuoti vartotojus apie su atitinkamu produktu susijusią riziką;

12) apriboti prieigą prie interneto svetainių, kuriose parduodami nesaugūs produktai;

13) šio įstatymo nustatytais pagrindais ir tvarka taikyti rinkos ribojimo priemonės;

14) šio įstatymo 16 straipsnio 6 dalyje nurodytu atveju atlikti šio įstatymo 16 straipsnio 3 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytus veiksmus ir (arba) sunaikinti pavojingus gaminius.

2. Tarnyba ir kitos rinkos priežiūros institucijos (jų pareigūnai), atlikdamos (atlikdami) rinkos priežiūrą, privalo:

1) užtikrinti, kad visos priemonės, kurių jos imasi, ypač nurodytos šio įstatymo 16 straipsnio 1 dalyje, atitiktų pavojaus rimtumą ir būtų tinkamai įvertintos šių priemonių naudojimo pasekmės;

2) skatinti savanoriškus ekonominės veiklos vykdytojų veiksmus, atitinkančius šio įstatymo trečiajame skirsnyje jiems nustatytas pareigas, taip pat skatinti gerosios gamybos praktikos kodeksų rengimą ir taikymą;

3) perduoti teisėsaugos institucijoms informaciją dėl teisės aktų, reguliuojančių produktų saugą, pažeidimų, kai šie produktai, ekonominės veiklos vykdytojui žinant apie vartotojo gyvybei ir sveikatai keliamą ne minimalią riziką, galėjo pakenkti ar pakenkė žmonių sveikatai arba dėl to juos ištiko mirtis;

4) užtikrinti iš ekonominės veiklos vykdytojo gautos informacijos, sudarančios komercinę paslaptį, konfidencialumą;

5) rinkti, kaupti, apdoroti ir analizuoti statistinius duomenis apie pavojingų produktų gamybą, importą ir tiekimą rinkai, taip pat informaciją apie bet kokius vartojimo rizikos didėjimą ar mažėjimą galinčius nulemti veiksniai.

3. Ekonominės veiklos vykdytojai ir (arba) jų įgalioti asmenys rinkos priežiūros metu turi teisę:

1) dalyvauti Tarnybos ar kitos rinkos priežiūros institucijos pareigūnams atliekant veiklos patikrinimą;

2) neįsileisti Tarnybos ar kitos veiklos patikrinimą atliekančios rinkos priežiūros institucijos pareigūnų į savo teritoriją, pastatus, patalpas ir neleisti jiems atlikti ekonominės veiklos vykdytojo veiklos patikrinimo, jeigu šie pareigūnai nepateikia savo tarnybinio pažymėjimo ir pavedimo atlikti veiklos patikrinimą;

3) susipažinti su veiklos patikrinimo metu surinkta medžiaga, žodžiu arba raštu pateikti dėl jos pastabų arba paaiškinimų;

4) Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka apskųsti Tarnybos ar kitos rinkos priežiūros institucijos pareigūnų veiksmus arba neveikimą, taip pat šių pareigūnų sprendimus, kuriais įforminti veiklos patikrinimo rezultatai.

4. Ekonominės veiklos vykdytojai ir (arba) jų įgalioti asmenys rinkos priežiūros metu privalo:

1) vykdyti Tarnybos ir kitų rinkos priežiūros institucijų nurodymus ir reikalavimus;

2) sudaryti galimybę Tarnybos ir kitų rinkos priežiūros institucijų pareigūnams patekti į Lietuvos Respublikoje esančius jų teritoriją, pastatus, patalpas (įskaitant nuomojamus ar naudojamus panaudos teisinių santykių pagrindu), kuriuose gaminami, parduodami arba saugomi (sandėliuojami) gaminiai arba teikiamos paslaugos, ir užtikrinti veiklos patikrinimui atlikti reikiamas sąlygas;

3) paskirti įgaliotą asmenį, kuris dalyvautų atliekant veiklos patikrinimą ir bendradarbiautų su Tarnyba arba kita veiklos patikrinimą atliekančia rinkos priežiūros institucija;

4) pateikti Tarnybos ar kitos rinkos priežiūros institucijos pareigūnams visą veiklos patikrinimui atlikti būtiną ir reikalingą informaciją, duomenis ir dokumentus (neatsižvelgiant į tai, kokioje laikmenoje jie saugomi), jų kopijas ir išrašus.

14 straipsnis. Informacijos prieinamumas visuomenei

1. Tarnybos ir kitų rinkos priežiūros institucijų turima informacija apie produktų keliamą riziką vartotojų gyvybei ir sveikatai turi būti skelbiama Tarnybos ir kitų rinkos priežiūros institucijų interneto svetainėse, nepažeidžiant asmens duomenų teisinę apsaugą, komercinių ir kitų paslapčių teisinę apsaugą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų.

2. Tarnyba ir kitos rinkos priežiūros institucijos imasi būtinų priemonių, kad jų pareigūnai ir atstovai būtų įpareigoti neatskleisti šio įstatymo įgyvendinimo tikslams gautos informacijos, kuri pagal ekonominės veiklos vykdytojo pateiktą prašymą Tarnybai ir kitai rinkos priežiūros institucijai laikoma jų komercine paslaptimi, išskyrus informaciją apie produktų saugą, kuri turi būti paskelbta, kad būtų galima apsaugoti vartotojų gyvybę ir sveikatą.

3. Komercinės paslapties saugojimas netrukdo Tarnybai ir kitoms rinkos priežiūros institucijoms šią paslaptį sudarančią informaciją naudoti rinkos stebėsenai ir priežiūrai.

4. Komercine paslaptimi negali būti laikomi šie produkto duomenys:

- 1) produkto pavadinimas ir identifikavimo duomenys;
- 2) galimi produkto pakeitimo į saugų būdai ir priemonės;
- 3) atliktų produkto poveikio vartotojų gyvybei ir sveikatai tyrimų rezultatai;
- 4) detoksikacijos ir (ar) saugaus sunaikinimo metodai;
- 5) produkto tyrimo metodai;
- 6) potencialiai pavojingos produkto sudedamosios dalys;
- 7) su paslaugos teikimu susiję potencialiai pavojingi veiksniai.

PENKTASIS SKIRSNIS RINKOS RIBOJIMO PRIEMONĖS

15 straipsnis. Rinkos ribojimo priemonių taikymo pagrindai

1. Rinkos ribojimo priemonės gali būti taikomos, kai tenkinama bent viena iš šių sąlygų:

1) produktai pateikti ir tiekiami rinkai pažeidžiant šio įstatymo 7 straipsnio 1–6 ir 8 punktuose, 8 straipsnio 1–4 ir 6 punktuose, 9 straipsnio 1–6 ir 8 punktuose, 10 straipsnio 1–4 ir 6 punktuose ir 11 straipsnio 1–6 ir 8 punktuose nustatytus reikalavimus;

2) jeigu yra pagrindas manyti, kad produktas yra pavojingas, nors jis ir atitinka šio įstatymo 4 straipsnio 2, 3 ir 4 dalyse nustatytus reikalavimus;

3) jeigu iš Europos Komisijos gaunama skubios informacijos apie rimtą pavojų keliančius produktus.

2. Sprendimus dėl šio įstatymo 16 straipsnio 1 dalyje nurodytų rinkos ribojimo priemonių taikymo priima Tarnyba arba kita rinkos priežiūros institucija, atlikusi ekonominės veiklos vykdytojo veiklos patikrinimą.

3. Sprendimo dėl rinkos ribojimo priemonių taikymo įgyvendinimą kontroliuoja ši sprendimą priėmusi rinkos priežiūros institucija.

16 straipsnis. Rinkos ribojimo priemonės

1. Tarnyba ir kitos rinkos priežiūros institucijos šio įstatymo 15 straipsnyje nurodytais rinkos ribojimo priemonių taikymo pagrindais turi teisę šiame įstatyme nustatyta tvarka taikyti šias rinkos ribojimo priemones:

1) priimti sprendimą laikinai (ne ilgesniam kaip 6 mėnesių laikotarpiui) uždrausti tiekti rinkai ir demonstruoti bet kokį produktą, dėl kurio kyla pagrįstų įtarimų, kad jis gali būti pavojingas. Priėmusi šį sprendimą, Tarnyba arba kita rinkos priežiūros institucija įpareigoja ekonominės veiklos vykdytoją savo lėšomis atlikti produkto saugos vertinimą ir iki sprendimo galiojimo termino pabaigos pateikti šio vertinimo rezultatus arba pašalinti nustatytus produkto saugos reikalavimų neatitikimus ir iki sprendimo galiojimo termino pabaigos pateikti informaciją apie šių neatitikimų šalinimo būdus ir rezultatus;

2) uždrausti bet kokio pavojingo produkto tiekimą rinkai ir toliau imtis priemonių, kuriomis būtų užtikrintas šio draudimo laikymasis.

2. Tarnyba ir kitos rinkos priežiūros institucijos, priėmusios šio straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytą sprendimą, ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo šio sprendimo galiojimo termino pabaigos arba, jeigu ekonominės veiklos vykdytojas šio straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytą informaciją pateikia anksčiau laiko, – ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo šios informacijos gavimo dienos atlieka ekonominės veiklos vykdytojo veiklos patikrinimą ir (arba) valstybinę produkto saugos ekspertizę, kurių metu įvertinama produkto atitiktis produktų saugos reikalavimams. Jeigu yra objektyvių priežasčių ir šias priežastis pagrindžiančių įrodymų, valstybinės produkto saugos ekspertizės atlikimo terminas Tarnybos arba kitos rinkos priežiūros institucijos atskiru sprendimu gali būti pratęsimas, bet ne ilgesniam kaip 6 mėnesių terminui. Tuo atveju, jeigu ekonominės veiklos vykdytojas, pasibaigus sprendimo laikinai uždrausti tiekti rinkai ir demonstruoti produktą galiojimo laikotarpiui, informacijos apie produkto saugos vertinimo arba saugos reikalavimų neatitikimų šalinimo rezultatus nėra pateikęs arba pagal pateiktą informaciją produktas nėra saugus, Tarnyba arba kita rinkos priežiūros institucija, priėmusi sprendimą laikinai uždrausti tiekti rinkai ir demonstruoti produktą, taiko šio straipsnio

1 dalies 2 punkte nurodytą rinkos ribojimo priemonę. Ekonominės veiklos vykdytojai pateikus informaciją, kad produktas yra saugus, ir šią informaciją patvirtinus ekonominės veiklos vykdytojo veiklos patikrinimo ir (arba) valstybinės produkto saugos ekspertizės metu, Tarnyba arba kita rinkos priežiūros institucija, priėmusi sprendimą laikinai uždrausti tiekti rinkai ir demonstruoti produktą, ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo ekonominės veiklos vykdytojo veiklos patikrinimo ir (arba) valstybinės produkto saugos ekspertizės atlikimo priima sprendimą leisti produktą toliau tiekti rinkai.

3. Priėmusi šio straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodytą sprendimą, Tarnyba arba kita rinkos priežiūros institucija ekonominės veiklos vykdytoją taip pat įpareigoja:

1) nedelsiant pašalinti iš rinkos pavojingą produktą arba organizuoti jo pašalinimą ir įspėti vartotojus apie su tokiu produktu susijusią riziką, jeigu pavojingas produktas jau yra rinkoje;

2) pavojingą gaminį susigrąžinti iš vartotojų arba organizuoti jo susigrąžinimą, jeigu gaminyje jau yra perduotas vartotojams.

4. Tarnybai ir kitoms rinkos priežiūros institucijoms įpareigojus ekonominės veiklos vykdytoją atlikti šio straipsnio 3 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytus veiksmus, ekonominės veiklos vykdytojas privalo tai padaryti per Tarnybos ir kitų rinkos priežiūros institucijų nurodytą terminą savo priemonėmis ir lėšomis. Apie šio straipsnio 3 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytų veiksmų atlikimą nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 3 kalendorines dienas nuo šių veiksmų atlikimo dienos, turi būti pranešta rinkos priežiūros institucijai, įpareigojusiai juos atlikti.

5. Tarnyba arba kita rinkos priežiūros institucija, priėmusios šio straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodytą sprendimą ir (arba) šio straipsnio 3 dalies 1 ir (arba) 2 punktuose nurodytus sprendimus, įpareigoja ekonominės veiklos vykdytoją pavojingą gaminį saugiai sunaikinti, laikantis atliekų tvarkymą reguliuojančių teisės aktų reikalavimų. Pavojingą gaminį ekonominės veiklos vykdytojas sunaikina savo lėšomis ir ne vėliau kaip per 5 darbo dienas Tarnybai ar kitai sprendimą dėl rinkos ribojimo priemonės taikymo priėmusiai rinkos priežiūros institucijai pateikia gaminių sunaikinimą patvirtinantį dokumentą.

6. Jeigu ekonominės veiklos vykdytojas Tarnybos ar kitos rinkos priežiūros institucijos nurodytu terminu neatlieka šio straipsnio 3 dalies 1 ir (arba) 2 punktuose nurodytų veiksmų ir (arba) pavojingų gaminių nesunaikina, šiuos veiksmus vykdo rinkos priežiūros institucija, įpareigojusi juos atlikti. Dėl šio straipsnio 3 dalies 1 ir (arba) 2 punktuose nurodytų veiksmų vykdymo ir dėl pavojingo gaminių sunaikinimo Tarnybos ar kitos rinkos priežiūros institucijos patirtas išlaidas atlygina pavojingą produktą pateikęs ir tiekęs rinkai ekonominės veiklos vykdytojas.

7. Gaminiai, kuriems taikomos rinkos ribojimo priemonės, ekonominės veiklos vykdytojo sandėlyje saugomi atskirti nuo gaminių, kuriems rinkos ribojimo priemonės netaikomos.

8. Tarnybos ir kitų rinkos priežiūros institucijų sprendimai dėl rinkos ribojimo priemonių taikymo turi būti motyvuoti. Apie šiuos sprendimus būtina nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos, pranešti ekonominės veiklos vykdytojams, kuriems jie yra taikomi. Tarnybos ar kitos rinkos priežiūros institucijos pranešime dėl sprendimo taikyti rinkos ribojimo priemonę priėmimo turi būti nurodyta priimta rinkos ribojimo priemonė ir šios priemonės vykdymo terminas.

9. Tarnybos ir kitų rinkos priežiūros institucijų sprendimai dėl rinkos ribojimo priemonių taikymo vykdomi nuo jų gavimo momento, jeigu tuose sprendimuose nenustatyta vėlesnė jų vykdymo data.

10. Kitos rinkos priežiūros institucijos teikia Tarnybai informaciją apie taikytas rinkos ribojimo priemones Tarnybos nustatyta tvarka.

11. Tarnybos ar kitų rinkos priežiūros institucijų sprendimai dėl rinkos ribojimo priemonių taikymo ne vėliau kaip kitą darbo dieną nuo šių sprendimų priėmimo turi būti paskelbti atitinkamai Tarnybos ar kitų rinkos priežiūros institucijų interneto svetainėse. Informaciją apie šio straipsnio 3 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytus ekonominės veiklos vykdytojams skirtus įpareigojimus Tarnyba ar kita rinkos priežiūros institucija papildomai skelbia visuomenės informavimo priemonėse.

17 straipsnis. Valstybinė produkto saugos ekspertizė

1. Jeigu atlikus valstybinę produkto saugos ekspertizę nustatoma, kad gaminių bandiniai ar paslaugos yra pavojingi arba neatitinka produktų saugą reguliuojančių teisės aktų reikalavimų, pavojingu laikomas gaminio modelis arba visa partija, iš kurios buvo paimti bandiniai ekspertizei, arba visos nuo paaiškėjimo momento paslaugų teikėjo suteiktos paslaugos.

2. Valstybinė produkto saugos ekspertizė atliekama Vyriausybės nustatyta tvarka.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS

ATSAKOMYBĖS UŽ ŠIO ĮSTATYMO PAŽEIDIMUS TAIKymo TVARKA

18 straipsnis. Atsakomybė už šio įstatymo pažeidimus

1. Ekonominės veiklos vykdytojai, įskaitant fizinius asmenis, vykdančius individualią veiklą ar turinčius verslo liudijimą, individualias įmones, kai jų savininkai yra vieninteliai šių

įmonių darbuotojai, ir mažąsias bendrijas, kai jų nariai yra vieninteliai šių bendrovių darbuotojai, pažeidę šio įstatymo reikalavimus, atsako šio įstatymo nustatyta tvarka.

2. Ekonominės veiklos vykdytojų už produktų saugos atitiktį šio įstatymo reikalavimams paskirti atsakingi asmenys, pažeidę šio įstatymo reikalavimus, atsako pagal Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodeksą.

19 straipsnis. Baudos ir įspėjimas už šio įstatymo pažeidimus

1. Gamintojui, importuotojui ar įgaliotajam atstovui, pateikusiam rinkai pavojingų gaminių, ir platintojui, jų tiekusiam rinkai, pavojingas paslaugas suteikusiam ar teikiančiam paslaugos teikėjui skiriama nuo 150 iki 2 500 eurų bauda.

2. Tarnybai ar kitai rinkos priežiūros institucijai nusprendus uždrausti pavojingų gaminių pateikimą ir tiekimą rinkai ar pavojingų paslaugų teikimą, gamintojui, importuotojui ar įgaliotajam atstovui, pateikusiam rinkai pavojingų gaminių, ir platintojui, jų tiekusiam rinkai, pavojingą paslaugą suteikusiam ar teikusiam paslaugos teikėjui skiriama nuo 1 000 iki 5 000 eurų bauda.

3. Ekonominės veiklos vykdytojams, nevykdantiems Tarnybos ar kitos rinkos priežiūros institucijos reikalavimo pašalinti pavojingus produktus iš rinkos, susigražinti pavojingus gaminius iš vartotojų ir (arba) juos sunaikinti, skiriama nuo 2 500 iki 6 500 eurų bauda.

4. Jeigu pavojingi produktai padarė žalos vartotojo sveikatai, juos rinkai pateikusiems ir tiekusiems ekonominės veiklos vykdytojams skiriama nuo 2 500 iki 15 000 eurų bauda.

5. Jeigu pavojingi produktai sukėlė vartotojo mirtį, juos rinkai pateikusiems ir tiekusiems ekonominės veiklos vykdytojams skiriama nuo 6 500 iki 25 000 eurų bauda.

6. Skiriamos baudos dydis nustatomas pagal mažiausios ir didžiausios baudos vidurkį. Skiriant konkrečią baudą, atsižvelgiama į šio įstatymo 20 straipsnio 2 ir 3 dalyse nurodytas atsakomybę lengvinančias ar sunkinančias aplinkybes, pažeidimo pobūdį, pažeidimo trukmę ir mastą. Kai yra atsakomybę lengvinančių aplinkybių, bauda mažinama nuo jos vidurkio iki minimalaus dydžio, o kai yra atsakomybę sunkinančių aplinkybių, bauda didinama nuo jos vidurkio iki maksimalaus dydžio. Kai yra ir atsakomybę lengvinančių, ir sunkinančių aplinkybių, bauda skiriama atsižvelgiant į jų kiekį ir reikšmingumą. Baudos dydžio mažinimas ar didinimas turi būti motyvuojamas Tarnybos nutarime.

7. Baudos skyrimas neatleidžia ekonominės veiklos vykdytojo nuo pareigos atlyginti vartotojams padarytą žalą.

8. Tais atvejais, kai rinkai pateiktas ir tiekiamas pavojingas produktas nebuvo perduotas vartotojams ir (arba) profesionaliems naudotojams ir šį produktą iš rinkos savanoriškai pašalina pats jį pateikęs ir (arba) tiekęs ekonominės veiklos vykdytojas, už šio straipsnio 1 dalyje

nurodytą pažeidimą jam gali būti skiriamas įspėjimas.

20 straipsnis. Atleidimo nuo šiuo įstatymu numatytos atsakomybės pagrindai, atsakomybę lengvinančios ir sunkinančios aplinkybės

1. Pavojingo produkto gamintojas, importuotojas, platintojas ar paslaugos teikėjas neatsako už nesaugaus produkto pateikimą ir tiekimą rinkai, jeigu jis įrodo, kad:

1) produktas tapo nesaugus vėliau dėl trečiojo asmens veiksmų netinkamai (neatsargiai) transportuojant ar saugant (sandėliuojant) produktą arba dėl kitų nuo gamintojo, importuotojo, platintojo ar paslaugos teikėjo nepriklausančių priežasčių;

2) tuo metu, kai nesaugus produktas buvo pateiktas rinkai, mokslinės ir techninės žinios nebuvo tokio lygio, kad būtų galima nustatyti galimą pavojų;

3) vartotojas naudojo produktą pažeisdamas jo naudojimo taisykles, atsargumo priemones ir saugumo reikalavimus ir dėl to jam buvo padaryta žala;

4) produkto nesaugias savybes lėmė nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybės.

2. Skiriant baudą atsakomybę lengvinančios aplinkybės yra šios:

1) pažeidėjas savo noru užkirto kelią žalingoms pažeidimo pasekmėms;

2) pažeidėjas savo noru atlygino vartotojams padarytus nuostolius ir (ar) pašalino padarytą žalą.

3. Skiriant baudą atsakomybę sunkinančios aplinkybės yra šios:

1) toks pat šio įstatymo pažeidimas padarytas pakartotinai nepraėjus vieniems metams nuo Tarnybos nutarimo dėl ankstesnio šio įstatymo pažeidimo įsigaliojimo dienos;

2) pažeidėjas trukdo atlikti tyrimą ar slepia padarytą pažeidimą;

3) dėl pažeidimo pobūdžio kilo reali grėsmė vartotojo gyvybei.

21 straipsnis. Baudų ar įspėjimo skyrimo terminas

Šiame įstatyme numatytos baudos ar įspėjimas gali būti skiriami ne vėliau kaip per dvejus metus nuo šio įstatymo pažeidimo padarymo, o tęstinio pažeidimo atveju – per dvejus metus nuo jo paaikšėjimo dienos.

22 straipsnis. Šio įstatymo pažeidimų nagrinėjimo tvarka

1. Tarnyba nagrinėja šio įstatymo pažeidimus ir skiria šiame įstatyme nustatytas baudas ar įspėjimus. Šio įstatymo pažeidimų nagrinėjimo taisyklės tvirtina Tarnybos direktorius.

2. Tarnybai ar kitai rinkos priežiūros institucijai priėmus sprendimą dėl rinkos ribojimo priemonės, nurodytos šio įstatymo 16 straipsnio 1 dalies 2 punkte, taikymo, surašomas šio įstatymo pažeidimo protokolas (toliau – protokolas). Protokolą surašo ekonominės veiklos

vykdytojo veiklos patikrinimą atlikęs Tarnybos arba kitos rinkos priežiūros institucijos pareigūnas. Rinkos priežiūros institucijos sprendimas dėl rinkos ribojimo priemonės taikymo ir surašytas protokolas kartu su surinktais įrodymais (toliau – tyrimo medžiaga) perduodami Tarnybai ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo protokolo surašymo dienos.

3. Ne vėliau kaip prieš 14 kalendorinių dienų iki šio įstatymo pažeidimo nagrinėjimo posėdžio datos Tarnyba registruotu laišku praneša dėl šio įstatymo pažeidimo atsakomybėn traukiamam ekonominės veiklos vykdytojui apie galimą šio įstatymo pažeidimą, pažeidimo nagrinėjimo posėdžio datą, laiką ir vietą, pareigą iki šio posėdžio pateikti turimus su nagrinėjamu pažeidimu susijusius įrodymus, galimybę susipažinti su Tarnybai pateikta tyrimo medžiaga, išskyrus tą medžiagą, kuri sudaro valstybės, tarnybos, komercinę ar profesinę paslaptį, raštu pateikti dėl jos paaiškinimus ir tai, kad ekonominės veiklos vykdytojo ir (arba) jo atstovo, tinkamai informuoto apie pažeidimo nagrinėjimo vietą ir laiką, neatvykimas į pažeidimo nagrinėjimą nekliudo jį nagrinėti.

4. Šio įstatymo pažeidimus nagrinėja Tarnybos direktoriaus sudaryta komisija. Pažeidimai komisijoje nagrinėjami rašytine tvarka, išskyrus atvejus, kai yra gautas dėl šio įstatymo pažeidimo atsakomybėn traukiamo ekonominės veiklos vykdytojo prašymas pažeidimą nagrinėti žodžiu arba komisijos iniciatyva, kai būtina išklausti žodinius pažeidimo nagrinėjimo dalyvių paaiškinimus, ar kitais atvejais, kai pažeidimas gali būti geriau išnagrinėtas žodine tvarka. Pažeidimą nagrinėjant rašytine tvarka, pažeidimo nagrinėjimo dalyviai ar jų atstovai apie pažeidimo nagrinėjimo laiką, vietą ir turimas teises bei pareigas yra informuojami šio straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka. Pažeidimą nagrinėjant žodine tvarka, komisija posėdį ar jo dalį gali skelbti uždara, kai tai būtina norint apsaugoti valstybės, tarnybos, komercinę ar profesinę paslaptį arba užtikrinti vartotojo teisę į privataus gyvenimo neliečiamumą.

5. Dėl šio įstatymo pažeidimo atsakomybėn traukiamas ekonominės veiklos vykdytojas ir (arba) jo atstovas pažeidimo nagrinėjimo metu turi teisę susipažinti su surinkta tyrimo medžiaga, išskyrus tą medžiagą, kuri sudaro valstybės, tarnybos, komercinę ar profesinę paslaptį, daryti šios medžiagos išrašus, duoti paaiškinimus, pateikti prašymus, teikti įrodymus, apskusti priimtus nutarimus.

6. Nagrinėjant pažeidimą žodine tvarka, dalyvauja tyrimo medžiagą pateikusios rinkos priežiūros institucijos atstovas, dėl šio įstatymo pažeidimo atsakomybėn traukiamas ekonominės veiklos vykdytojas ir (arba) jo atstovas. Prireikus į pažeidimo nagrinėjimą kviečiami dėl galimo šio įstatymo pažeidimo nukentėję asmenys (nukentėjusieji), asmenys, kuriems žinomos kokios nors su nagrinėjamu pažeidimu susijusios aplinkybės (liudytojai), bei vartotojų asociacijų, kitų valstybės ir savivaldybių institucijų, įstaigų ar organizacijų arba kitų juridinių asmenų atstovai, ekspertai, teikiantys išvadas.

7. Tarnyba šio įstatymo pažeidimus išnagrinėja ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo tyrimo medžiagos gavimo Tarnyboje dienos.

8. Išnagrinėjusi pažeidimą, Tarnyba priima vieną iš šių sprendimų:

- 1) sprendimą skirti šiame įstatyme nustatytą baudą ar įspėjimą;
- 2) sprendimą skirti šiame įstatyme nustatytą baudą ar įspėjimą ir iš ekonominės veiklos vykdytojo išieškoti rinkos priežiūros institucijos patirtas šio įstatymo 16 straipsnio 6 dalyje nurodytas išlaidas;
- 3) sprendimą atsisakyti skirti šiame įstatyme nustatytą baudą ar įspėjimą.

9. Tarnybos sprendimai įforminami nutarimais. Tarnybos nutarime nurodoma: Tarnybos pavadinimas, pažeidimo nagrinėjimo data ir vieta, duomenys apie pažeidėją, pažeidimo aplinkybės, įrodymai, kuriais grindžiamas nutarimas, pažeidėjo paaiškinimai ir jų vertinimas, šio įstatymo straipsnis, kuriame nustatyta atsakomybė už pažeidimą, priimtas sprendimas, jo įvykdymo tvarka, nutarimo apskundimo terminai ir tvarka.

10. Tarnybos nutarimai ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo nutarimo priėmimo dienos registruotu paštu išsiunčiami asmenims, dėl kurių jie priimti.

23 straipsnis. Tarnybos ir kitų rinkos priežiūros institucijų sprendimų ir nutarimų apskundimas

1. Ekonominės veiklos vykdytojas Tarnybos ar kitų rinkos priežiūros institucijų sprendimus dėl rinkos ribojimo priemonių taikymo ir Tarnybos nutarimus dėl baudų ar įspėjimų skyrimo per vieną mėnesį nuo šių sprendimų ar nutarimų įteikimo ekonominės veiklos vykdytojui dienos gali apskųsti teismui Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

2. Kreipimasis į teismą nesustabdo nutarimų ar sprendimų vykdymo, jeigu teismas nenustato kitaip.

24 straipsnis. Tarnybos nutarimų vykdymas

1. Tarnybos nutarimu paskirtos baudos į valstybės biudžetą sumokamos ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo tos dienos, kurią šio įstatymo pažeidėjas gavo Tarnybos nutarimą dėl baudos paskyrimo.

2. Tarnybos nutarimas yra vykdomasis dokumentas, vykdomas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka. Tarnybos nutarimas gali būti pateikiamas vykdyti ne vėliau kaip per trejus metus nuo jo priėmimo dienos. Šis terminas pratęsiamas tokiam laikui, kokiam teismo sprendimu buvo sustabdytas Tarnybos nutarimo skirti baudą vykdymas.

ĮGYVENDINAMAS EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAS

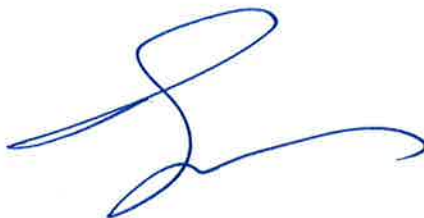
2001 m. gruodžio 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva Nr. 2001/95/EB dėl bendros gaminių saugos (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 15 skyrius, 6 tomas, p. 447) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 765/2008 (OL 2008 L 218, p. 30).“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 3 dalį, įsigalioja 2019 m. gegužės 1 d.
2. Iki šio įstatymo įsigaliojimo pradėtos atsakomybės už Lietuvos Respublikos produktų saugos įstatymo pažeidimus taikymo procedūros, įskaitant pažeidimų nagrinėjimo ir nuobaudų skyrimo procedūras, baigiamos pagal pradedant šias procedūras galiojusius teisės aktus.
3. Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir jos įgaliotos institucijos iki 2019 m. balandžio 30 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentė

Dalia Grybauskaitė

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
PRODUKTŲ SAUGOS ĮSTATYMO NR. VIII-1206 PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2018 m. lapkričio 15 d. Nr. XIII-1641
Vilnius

**1 straipsnis. Lietuvos Respublikos produktų saugos įstatymo Nr. VIII-1206 nauja
redakcija**

Pakeisti Lietuvos Respublikos produktų saugos įstatymą Nr. VIII-1206 ir jį išdėstyti taip:

**„LIETUVOS RESPUBLIKOS
PRODUKTŲ SAUGOS
ĮSTATYMAS**

**PIRMASIS SKIRSNIS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis ir tikslas

1. Šis įstatymas nustato produktų saugos reguliavimo ir informacijos apie pavojingus gaminius teikimo tvarką, ekonominės veiklos vykdytojų pareigas ir atsakomybę už pavojingų produktų pateikimą ir tiekimą Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos rinkai (toliau – rinkai), produktų saugos rinkoje priežiūros ir produktų pateikimo ir tiekimo rinkai ribojimo, valstybinės produkto saugos ekspertizės pagrindus.

2. Šio įstatymo tikslas – užtikrinti, kad rinkai būtų pateikiami ir tiekiami tik saugūs produktai.

3. Šio įstatymo nuostatomis įgyvendinamas šio įstatymo priede nurodytas Europos Sąjungos teisės aktas.

2 straipsnis. Įstatymo taikymas

1. Produktų saugą reglamentuoja šis įstatymas, jeigu Europos Sąjungos teisės aktuose nenustatyta kitaip.

2. Konkretaus produkto saugos reikalavimus nustato šis įstatymas, Europos Sąjungos teisės aktai ir kiti Lietuvos Respublikos teisės aktai.

3. Šis įstatymas taikomas ekonominės veiklos vykdytojams, kurie pateikia ir tiekia rinkai vartotojams skirtus produktus, taip pat profesionaliajam naudojimui skirtus produktus, neatsižvelgiant į pardavimo būdus, įskaitant ir prekybą ryšio priemonėmis bei elektroninę prekybą.

4. Šis įstatymas netaikomas, kai rinkai pateikiami ir tiekiami:

1) naudoti gaminiai, kurie pateikiami kaip antikvarinės prekės, ir gaminiai, kuriuos prieš naudojimą reikia suremontuoti ar atnaujinti, tuo atveju, kai gamintojas, importuotojas ir platintojas apie tai raštu informuoja asmenį, kuriam pateikia tokį gaminį;

2) maisto produktai, su maistu besiliečiantys gaminiai arba medžiagos, arba gaminiai ir medžiagos, kurie įprastomis ar numanomomis naudojimo sąlygomis gali liestis su maistu arba perduoti savo sudedamąsias medžiagas į maistą ir kuriems taikomi maisto sritį reguliuojančiuose teisės aktuose nustatyti reikalavimai.

3 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Ekonominės veiklos vykdytojai** – gamintojas, įgaliotasis atstovas, importuotojas, platintojas ir paslaugos teikėjas.

2. **Gaminys** – daiktas, įskaitant naudojamą teikiant paslaugas, kuris skirtas vartotojams ar jiems neskirtas, bet gali būti jų vartojamas ir kuris teikiamas vykdant ekonominę veiklą už atlygį ar be jokio atlygio, nepaisant to, ar tas daiktas naujas, naudotas ar perdirbtas.

3. **Gamintojas** – fizinis arba juridinis asmuo, kita organizacija ar jos filialas, kurie pagamina gaminį arba užsako jį suprojektuoti ar pagaminti, perdirba gaminį ir parduoda tą gaminį savo vardu arba naudodami savo prekių ženklą.

4. **Importuotojas** – Europos Sąjungos valstybėje narėje įsisteigęs fizinis arba juridinis asmuo, kita organizacija ar jos filialas, kurie pateikia gaminį rinkai iš ne Europos Sąjungos valstybės narės.

5. **Įgaliotasis atstovas** – Europos Sąjungos valstybėje narėje įsisteigęs fizinis arba juridinis asmuo, kita organizacija ar jos filialas, gavę gamintojo rašytinį pavedimą veikti jo vardu ir atlikti konkrečias užduotis, susijusias su atitinkamuose Europos Sąjungos teisės aktuose nustatytais gamintojo prievolėmis.

6. **Paslauga** – kaip tai apibrėžta Lietuvos Respublikos paslaugų įstatyme.

7. **Paslaugos teikėjas** – siūlantis arba teikiantis paslaugą Europos Sąjungos valstybės narės pilietis, kitas fizinis asmuo, kuris naudojasi Europos Sąjungos teisės aktuose jam suteiktomis judėjimo Europos Sąjungos valstybėse narėse teisėmis, turintis teisę gyventi Lietuvos Respublikoje, arba Lietuvos Respublikoje įsteigtas juridinis asmuo ar jo padalinys, taip

pat Europos Sąjungos valstybės narės juridinio asmens ar kitos organizacijos padalinys ar patronuojamoji (dukterinė) bendrovė, įsteigti Lietuvos Respublikoje.

8. **Pavojingas produktas** – produktas, kuris neatitinka šiame įstatyme saugiam produktui nustatytų reikalavimų.

9. **Pavojingo gaminio susigražinimas** – priemonės, kuriomis siekiama, kad būtų susigražintas gamintojo ar importuotojo pateiktas rinkai ir platintojo tiekiamas rinkai, vartotojams perduotas ar paslaugos teikėjo vartotojui pateiktas pavojingas gaminys.

10. **Pavojingo produkto pašalinimas** – priemonės, kuriomis siekiama neleisti tiekti rinkai, demonstruoti ir siūlyti vartotojams pavojingo produkto.

11. **Platintojas** – tiekimo grandinėje veikiantis fizinis arba juridinis asmuo, kita organizacija ar jos filialas, išskyrus gamintoją, importuotoją arba įgaliotąjį atstovą, kurie tiekia gaminį rinkai ir kurių veikla neturi poveikio gaminio saugos ypatybėms.

12. **Produktas** – gaminys arba paslauga.

13. **Produkto pateikimas rinkai** – produkto tiekimas rinkai pirmą kartą.

14. **Produkto tiekimas rinkai** – produkto, skirto platinti, vartoti ar naudoti rinkoje, tiekimas vykdant ekonominę veiklą už atlygį arba be jo.

15. **Produktų saugos rinkoje priežiūra** (toliau – rinkos priežiūra) – valstybės institucijų (toliau – rinkos priežiūros institucijos) vykdoma veikla ir priemonės, kurių jos imasi, siekdamos užtikrinti, kad Lietuvos Respublikos rinkoje esantys produktai atitiktų teisės aktuose nustatytus reikalavimus ir nekeltų pavojaus vartotojų gyvybei ir sveikatai.

16. **Profesionaliajam naudojimui skirti produktai** – produktai, skirti naudoti versle ar profesinėje veikloje.

17. **Rimtas pavojus** – pavojus vartotojų saugai, įskaitant vėliau pasireiškiantį pavojų, dėl kurio reikalingas skubus valstybės institucijų įsikišimas.

18. **Saugi paslauga** – paslauga, kuri teikiama nepažeidžiant teisės aktuose paslaugai nustatytų saugos reikalavimų ir teikimo metu ar vėliau nekelia jokios rizikos arba kelia vartotojų gyvybei ir sveikatai minimalią riziką, kuri yra būdinga paslaugai ir laikoma priimtina ir atitinkančia aukštą vartotojų saugos ir sveikatos apsaugos lygį.

19. **Saugus gaminys** – gaminys, kurio naudojimas, įskaitant ilgalaikį naudojimą, įprastomis, gamintojo nustatytomis ar iš anksto pagrįstai numatytomis sąlygomis nepažeidžiant teisės aktuose gaminiui nustatytų saugos reikalavimų, įskaitant surinkimo, įrengimo ir priežiūros naudojant reikalavimus, nesukelia jokios rizikos arba kelia vartotojų gyvybei ir sveikatai tik minimalią riziką, kuri yra suderinama su gaminio naudojimu, yra priimtina ir atitinka aukštą vartotojų saugos ir sveikatos apsaugos lygį, atkreipiant dėmesį į:

1) gaminio parametrus, jo sandarą, pakuotę, surinkimo ir naudojimo tvarką, priežiūrą naudojant;

2) poveikį kitiems gaminiams, jei yra pagrindas numatyti, kad jis bus naudojamas su kitais gaminiiais;

3) gaminio pateikimą vartotojui, ženklavinimą, įspėjimus, užrašus ant gaminio ar pakuotės, naudojimo ir sunaikinimo po naudojimo (šalinimo) instrukciją ir kitą gamintojo pateiktą informaciją;

4) vartotojų grupes, ypač vaikus ir pagyvenusius žmones, kuriems dėl gaminio naudojimo gali kilti pavojus;

5) gaminio išvaizdą, ypač tais atvejais, kai gaminyje, nors nėra maisto produktas, yra panašus į maisto produktą ir dėl formos, kvapo, spalvos, išvaizdos, pakuotės ženklavimo, apimties, dydžio ar kitų savybių gali būti palaikytas maisto produktu.

20. Saugus produktas – saugus gaminyje arba saugi paslauga.

21. Techninė specifikacija – dokumentas, kuriame nurodomi techniniai reikalavimai, kuriuos turi atitikti gaminyje arba paslauga.

22. Valstybinė produkto saugos ekspertizė – produkto, kuriam teisės aktais nėra nustatyti specialieji saugos reikalavimai, arba produkto, kuris atitinka specialiuosius saugos reikalavimus, tačiau yra pagrindo manyti, kad jis gamintojo ar paslaugos teikėjo nustatytais ar įprastomis vartojimo sąlygomis yra pavojingas, savybių įvertinimas ir išvados dėl jo saugos pateikimas.

23. Vartotojas – kaip tai apibrėžta Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatyme.

24. Kitos šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme.

4 straipsnis. Bendrieji produktų saugos reikalavimai

1. Pateikiamas ir tiekiamas rinkai produktas turi būti saugus. Galimybė užtikrinti aukštesnį saugos lygį arba gauti kitus produktus, kuriuos vartojant rizika yra mažesnė negu leistina, neturi būti pagrindas priskirti produktą prie pavojingų, jeigu jis atitinka teisės aktuose nustatytus produktų saugos reikalavimus.

2. Kai nėra konkretaus produkto saugą reguliuojančių Europos Sąjungos teisės aktų, produktas laikomas saugiu, jeigu jis atitinka konkrečius Europos Sąjungos valstybės narės, kurioje yra pateiktas rinkai, nacionalinius teisės aktus, nustatančius sveikatos ir saugos reikalavimus, kuriuos produktas turi atitikti, kad jį būtų galima pateikti rinkai toje Europos Sąjungos valstybėje narėje, ir apie kuriuos pranešta Europos Komisijai pagal Informacijos apie

techninius reglamentus ir informacinės visuomenės paslaugų taisyklių teikimo tvarką ir kitus teisės aktus.

3. Produktas laikomas saugiu, kai jis atitinka savanoriškai taikomus darniuosius standartus, nuorodos į kuriuos buvo paskelbtos Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje, ir produktų techninėse specifikacijose nurodytus reikalavimus.

4. Kitais, negu nurodyta šio straipsnio 2 ir 3 dalyse, atvejais produktas laikomas saugiu, jeigu jis atitinka savanoriškai taikomus nacionalinius standartus, kuriais į nacionalinę teisę perkeliama Europos standartų nuostatos, kitus nacionalinius standartus, Europos Komisijos rekomendacijas, nustatančias produktų saugos ir jų vertinimo gaires, atitinkamame sektoriuje taikomą gerąją gamybos, paslaugų teikimo praktiką, naujausią mokslo ir technikos pažangą, saugą, kurios vartotojas gali pagrįstai tikėtis.

ANTRASIS SKIRSNIS

PRODUKTŲ SAUGOS REGULIAVIMAS IR INFORMACIJOS APIE PAVOJINGUS GAMINIUS TEIKIMAS

5 straipsnis. Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotų institucijų kompetencija reguliuojant produktų saugą

Vyriausybė ar jos įgaliotos institucijos nustato privalomus produktų saugos reikalavimus, suderintus su Jungtinių Tautų Organizacijos, Europos Sąjungos, Pasaulio prekybos organizacijos reikalavimais, ir atitikties vertinimo tvarką.

6 straipsnis. Informacijos apie pavojingus gaminius ir rinkos priežiūros institucijas bei jų įgaliojimus teikimas Europos Komisijai ir (ar) Europos Sąjungos valstybėms narėms

Informacija apie pavojingus gaminius ir rinkos priežiūros institucijas bei jų įgaliojimus Europos Komisijai ir (ar) Europos Sąjungos valstybėms narėms teikiama Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka.

TREČIASIS SKIRSNIS

EKONOMINĖS VEIKLOS VYKDYTOJŲ PAREIGOS UŽTIKRINTI PRODUKTŲ SAUGĄ

7 straipsnis. Gamintojo pareiga užtikrinti gaminių saugą

Gamintojas privalo:

- 1) pateikti rinkai tik saugius gaminius;
- 2) teisės aktų nustatyta tvarka ženklinti gaminį ir taip užtikrinti jo atsekamumą, prieš perduodamas gaminį vartotojams, teikti jiems reikiamą informaciją, kad vartotojai galėtų įvertinti su gaminiu susijusią riziką per visą nurodytą, įprastą ar numanomą jo vartojimo laiką, kai rizika, nepateikus reikiamo perspėjimo, nėra akivaizdi. Įspėjimus pateikiantis gamintojas neatleidžiamas nuo prievolės laikytis kitų šiame įstatyme ir kituose produktų saugą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytų reikalavimų;
- 3) žinoti apie galimą su gaminiu susijusią riziką per visą gaminio naudojimo laiką;
- 4) sužinojęs, kad gaminys kelia ne minimalią riziką vartotojų saugai, imtis veiksmų šiai rizikai pašalinti;
- 5) sužinojęs, kad gaminys pavojingas, nedelsdamas, bet ne vėliau kaip per 3 kalendorines dienas nuo šios aplinkybės sužinojimo dienos, informuoti apie tai vartotojus, vartotojų organizacijas, Valstybinę vartotojų teisių apsaugos tarnybą (toliau – Tarnyba) ir atitinkamos srities rinkos priežiūros institucijas: nurodyti, kokius veiksmus pavojingą produktą įsigiję vartotojai turėtų atlikti, pašalinti jį iš rinkos ir, jeigu būtina, gaminį susigražinti, taip pat atitinkamais atvejais gaminį sunaikinti ir imtis priemonių, užtikrinančių, kad jis nebūtų eksportuotas;
- 6) bendradarbiauti su rinkos priežiūros institucijomis, vartotojų organizacijomis, kad būtų išvengta pateiktų ar tiekiamų rinkai gaminių ne minimalios rizikos vartotojams;
- 7) atlyginti vartotojui turtinę ir neturtinę žalą, kurią jis patyrė naudodamas pavojingą gaminį;
- 8) atlikti kitas šiame įstatyme ir kituose produktų saugą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytas pareigas.

8 straipsnis. Įgaliotojo atstovo pareiga užtikrinti gaminių saugą

Įgaliotasis atstovas privalo:

- 1) žinoti apie galimą su gaminiu susijusią riziką per visą gaminio naudojimo laiką;
- 2) sužinojęs, kad gaminys kelia ne minimalią riziką vartotojų saugai, imtis veiksmų šiai rizikai pašalinti;
- 3) sužinojęs, kad gaminys pavojingas, nedelsdamas, bet ne vėliau kaip per 3 kalendorines dienas nuo šios aplinkybės sužinojimo dienos, informuoti apie tai vartotojus, vartotojų organizacijas, Tarnybą ir atitinkamos srities rinkos priežiūros institucijas: nurodyti, kokius veiksmus pavojingą produktą įsigiję vartotojai turi atlikti, pašalinti jį iš rinkos ir, jeigu būtina, gaminį susigražinti, taip pat atitinkamais atvejais gaminį sunaikinti ir imtis priemonių, užtikrinančių, kad jis nebūtų eksportuotas;

4) bendradarbiauti su rinkos priežiūros institucijomis, vartotojų organizacijomis, kad būtų išvengta pateiktų ar tiekiamų rinkai gaminių ne minimalios rizikos vartotojams;

5) atlyginti vartotojui turtinę ir neturtinę žalą, kurią jis patyrė naudodamas pavojingą gaminį;

6) atlikti kitas šiame įstatyme ir kituose produktų saugą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytas pareigas.

9 straipsnis. Importuotojo pareiga užtikrinti gaminių saugą

Importuotojas privalo:

1) pateikti rinkai tik saugius gaminius;

2) pateikti rinkai teisės aktų nustatyta tvarka paženklintą gaminį ir taip užtikrinti jo atsekamumą, prieš perduodamas vartotojams gaminį, teikti jiems reikiamą informaciją, kad vartotojai galėtų įvertinti su gaminiu susijusią riziką per visą nurodytą, įprastą ar numanomą jo vartojimo laiką, kai rizika, nepateikus reikiamo perspėjimo, nėra akivaizdi. Įspėjimus pateikiantis importuotojas neatleidžiamas nuo prievolės laikytis kitų šiame įstatyme ir kituose produktų saugą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytų reikalavimų;

3) žinoti apie galimą su gaminiu susijusią riziką per visą gaminio naudojimo laiką;

4) sužinojęs, kad gaminys kelia ne minimalią riziką vartotojų saugai, imtis veiksmų šiai rizikai pašalinti;

5) sužinojęs, kad gaminys pavojingas, nedelsdamas, bet ne vėliau kaip per 3 kalendorines dienas nuo šios aplinkybės sužinojimo dienos, informuoti apie tai vartotojus, vartotojų organizacijas, Tarnybą ir atitinkamos srities rinkos priežiūros institucijas: nurodyti, kokius veiksmus pavojingą produktą įsigiję vartotojai turi atlikti, pašalinti jį iš rinkos ir, jeigu būtina, gaminį susigrąžinti, taip pat atitinkamais atvejais gaminį sunaikinti ir imtis priemonių, užtikrinančių, kad jis nebūtų eksportuotas;

6) bendradarbiauti su rinkos priežiūros institucijomis, vartotojų organizacijomis, kad būtų išvengta pateiktų ar tiekiamų rinkai gaminių ne minimalios rizikos vartotojams;

7) atlyginti vartotojui padarytą turtinę ir neturtinę žalą, kurią jis patyrė naudodamas pavojingą gaminį;

8) atlikti kitas šiame įstatyme ir kituose produktų saugą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytas pareigas.

10 straipsnis. Platintojo pareiga užtikrinti gaminių saugą

Platintojas privalo:

1) rūpintis, kad rinkai būtų tiekiami tik saugūs gaminiai;

2) tiekti rinkai teisės aktų nustatyta tvarka paženklinimą gaminį ir taip užtikrinti jo atsekamumą, prieš perduodamas gaminį vartotojams, teikti jiems visą iš gamintojo gautą ir kitą reikiamą informaciją, kad vartotojai galėtų įvertinti su gaminiu susijusią riziką per visą nurodytą, įprastą ar numanomą jo vartojimo laiką, kai rizika, nepateikus reikiamo perspėjimo, nėra akivaizdi. Įspėjimus pateikiantis platintojas neatleidžiamas nuo prievolės laikytis kitų šiame įstatyme ir kituose produktų saugą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytų reikalavimų;

3) sužinojęs, kad gaminys pavojingas, nedelsdamas, bet ne vėliau kaip kitą dieną nuo šios aplinkybės sužinojimo dienos, nutraukti gaminio tiekimą rinkai ir ne vėliau kaip per 3 kalendorines dienas apie tai informuoti gamintoją, įgaliotąjį atstovą, importuotoją, vartotojus, vartotojų organizacijas, Tarnybą ir atitinkamos srities rinkos priežiūros instituciją ir nurodyti, kokius veiksmus pavojingą produktą įsigiję vartotojai turi atlikti, pašalinti jį iš rinkos ir, jeigu būtina, gaminį susigrąžinti, taip pat atitinkamais atvejais gaminį sunaikinti ir imtis priemonių, užtikrinančių, kad jis nebūtų eksportuotas;

4) bendradarbiauti su rinkos priežiūros institucijomis, vartotojų organizacijomis ir gamintojais, kad būtų išvengta tiekiamų gaminių keliamos ne minimalios rizikos vartotojams;

5) atlyginti vartotojui turtinę ir neturtinę žalą, kurią jis patyrė naudodamas pavojingą gaminį;

6) atlikti kitas šiame įstatyme ir kituose produktų saugą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytas pareigas.

11 straipsnis. Paslaugos teikėjo pareiga užtikrinti paslaugos saugą

Paslaugos teikėjas privalo:

1) teikti vartotojui tik saugią paslaugą;

2) teikti vartotojui informaciją apie siūlomą paslaugą, kad vartotojas galėtų įvertinti su paslauga susijusią riziką per visą nurodytą, įprastą ar numanomą vartojimo laiką;

3) žinoti apie galimą su paslauga susijusią riziką vartotojui;

4) sužinojęs apie suteiktos paslaugos galimą ne minimalią riziką vartotojui, imtis veiksmų rizikai pašalinti;

5) sužinojęs, kad suteikta paslauga pavojinga, nedelsdamas, bet ne vėliau kaip kitą dieną nuo šios aplinkybės sužinojimo dienos, nutraukti paslaugos teikimą ir ne vėliau kaip per 3 kalendorines dienas apie tai informuoti vartotojus, vartotojų organizacijas, Tarnybą ir atitinkamos srities rinkos priežiūros instituciją, jeigu būtina, nurodyti, kaip turi elgtis vartotojai, kuriems buvo suteikta pavojinga paslauga, taip pat imtis kitų vartotojų saugą užtikrinančių veiksmų;

6) bendradarbiauti su rinkos priežiūros institucijomis, kad būtų išvengta teikiamų paslaugų keliamos ne minimalios rizikos vartotojui;

7) atlyginti vartotojui turtinę ir neturtinę žalą, kurią jis patyrė naudodamasis paslaugos teikėjo suteikta paslauga;

8) atlikti kitas šiame įstatyme ir kituose produktų saugą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytas pareigas.

KETVIRTASIS SKIRSNIS

RINKOS PRIEŽIŪRA

12 straipsnis. Rinkos priežiūra

Šio įstatymo ir kitų teisės aktų, reguliuojančių produktų saugą, nustatytų reikalavimų laikymąsi prižiūri įstatymais arba įstatymais įgaliotų valstybės institucijų priimtais teisės aktais įgaliotos rinkos priežiūros institucijos.

13 straipsnis. Tarnybos ir kitų rinkos priežiūros institucijų bei ekonominės veiklos vykdytojų teisės ir pareigos rinkos priežiūros metu

1. Tarnyba ir kitos rinkos priežiūros institucijos (jų pareigūnai), atlikdamos (atlikdami) rinkos priežiūrą, turi teisę:

1) tikrinti, ar laikomasi produktų saugą reguliuojančių teisės aktų, organizuoti valstybinę produkto saugos ekspertizę netgi tada, kai produktas jau pateiktas rinkai ir laikomas saugiu, iki pat jo sunaudojimo ar suvartojimo ir kaupti duomenis produktų saugos klausimais;

2) nurodyti ekonominės veiklos vykdytojams, kad produktas, kuris konkrečiomis aplinkybėmis gali kelti riziką, būtų paženklintas valstybine kalba surašytais, aiškiais ir lengvai suprantamais įspėjimais apie galimą su juo susijusią riziką vartotojo gyvybei ir sveikatai;

3) nustatyti išankstines produkto, kuris konkrečiomis aplinkybėmis gali kelti riziką, pateikimo ir tiekimo rinkai sąlygas, kuriomis siekiama užtikrinti jo saugą;

4) nurodyti ekonominės veiklos vykdytojams, kad apie produkto, kuris gali kelti riziką konkrečioms asmenims (vartotojų grupėms), keliamą riziką šie asmenys (vartotojų grupės) būtų įspėti laiku ir aiškiai, įskaitant ir įspėjimų dėl šio produkto konkrečioms asmenims (vartotojų grupėms) galimai keliamos rizikos paskelbimą;

5) gauti iš valstybės ir savivaldybių institucijų, kitų fizinių ir juridinių asmenų šio įstatymo ir kitų Lietuvos Respublikos teisės aktų, nustatančių produktų saugos reikalavimus, pažeidimams tirti reikalingą informaciją ir dokumentus;

6) gauti iš ekonominės veiklos vykdytojų šio įstatymo ir kitų Lietuvos Respublikos teisės aktų, nustatančių produktų saugos reikalavimus, pažeidimams tirti reikalingą informaciją ir dokumentus;

7) dalyvaujant ekonominės veiklos vykdytojui ar jo įgaliotam asmeniui, pateikusios tarnybinį pažymėjimą ir pavedimą atlikti veiklos patikrinimą, šių ekonominės veiklos vykdytojų darbo metu patekti į Lietuvos Respublikoje esančius jų teritoriją, pastatus, patalpas (įskaitant nuomojamus ar naudojamus panaudos teisinių santykių pagrindu), kuriuose gaminami, parduodami arba laikomi (sandėliuojami) gaminiai arba teikiamos paslaugos, ir atlikti veiklos patikrinimus, o tais atvejais, kai trukdoma atlikti veiklos patikrinimą, – pasitelkti policiją. Į fizinio asmens gyvenamąsias patalpas rinkos priežiūros institucijos pareigūnai turi teisę patekti tik tuo atveju, kai šis fizinis asmuo sutinka ir įstatymuose nenustatyta kitaip;

8) imti gaminių bandinius Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka ir tikrinti jų saugą;

9) reikalauti, kad ekonominės veiklos vykdytojai ar jų įgalioti asmenys atvyktų ir pateiktų paaiškinimus žodžiu ar raštu;

10) siūlyti atitinkamai institucijai sustabdyti ar panaikinti licencijos verstinę ta ekonomine veikla galiojimą asmenims, kurių pateikti ir tiekiami rinkai produktai yra pavojingi, kai tokį licencijos galiojimo sustabdymo ar panaikinimo pagrindą numato tos ekonominės veiklos licencijavimą reglamentuojantis įstatymas;

11) nustačiusios produktų saugą reguliuojančių teisės aktų reikalavimų pažeidimą, įspėti apie tai ekonominės veiklos vykdytoją ir įpareigoti jį nedelsiant šiuos pažeidimus pašalinti bei aiškiai informuoti vartotojus apie su atitinkamu produktu susijusią riziką;

12) apriboti prieigą prie interneto svetainių, kuriose parduodami nesaugūs produktai;

13) šio įstatymo nustatytais pagrindais ir tvarka taikyti rinkos ribojimo priemones;

14) šio įstatymo 16 straipsnio 6 dalyje nurodytu atveju atlikti šio įstatymo 16 straipsnio 3 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytus veiksmus ir (arba) sunaikinti pavojingus gaminius.

2. Tarnyba ir kitos rinkos priežiūros institucijos (jų pareigūnai), atlikdamos (atlikdami) rinkos priežiūrą, privalo:

1) užtikrinti, kad visos priemonės, kurių jos imasi, ypač nurodytos šio įstatymo 16 straipsnio 1 dalyje, atitiktų pavojaus rimtumą ir būtų tinkamai įvertintos šių priemonių naudojimo pasekmės;

2) skatinti savanoriškus ekonominės veiklos vykdytojų veiksmus, atitinkančius šio įstatymo trečiajame skirsnyje jiems nustatytas pareigas, taip pat skatinti gerosios gamybos praktikos kodeksų rengimą ir taikymą;

3) perduoti teisėsaugos institucijoms informaciją dėl teisės aktų, reguliuojančių produktų saugą, pažeidimų, kai šie produktai, ekonominės veiklos vykdytojai žinant apie vartotojo gyvybei ir sveikatai keliamą ne minimalią riziką, galėjo pakenkti ar pakenkė žmonių sveikatai arba dėl to juos ištiko mirtis;

4) užtikrinti iš ekonominės veiklos vykdytojo gautos informacijos, sudarančios komercinę paslaptį, konfidencialumą;

5) rinkti, kaupti, apdoroti ir analizuoti statistinius duomenis apie pavojingų produktų gamybą, importą ir tiekimą rinkai, taip pat informaciją apie bet kokius vartojimo rizikos didėjimą ar mažėjimą galinčius nulemti veiksniai.

3. Ekonominės veiklos vykdytojai ir (arba) jų įgalioti asmenys rinkos priežiūros metu turi teisę:

1) dalyvauti Tarnybos ar kitos rinkos priežiūros institucijos pareigūnams atliekant veiklos patikrinimą;

2) neįsileisti Tarnybos ar kitos veiklos patikrinimą atliekančios rinkos priežiūros institucijos pareigūnų į savo teritoriją, pastatus, patalpas ir neleisti jiems atlikti ekonominės veiklos vykdytojo veiklos patikrinimo, jeigu šie pareigūnai nepateikia savo tarnybinio pažymėjimo ir pavedimo atlikti veiklos patikrinimą;

3) susipažinti su veiklos patikrinimo metu surinkta medžiaga, žodžiu arba raštu pateikti dėl jos pastabų arba paaiškinimų;

4) Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka apskųsti Tarnybos ar kitos rinkos priežiūros institucijos pareigūnų veiksmus arba neveikimą, taip pat šių pareigūnų sprendimus, kuriais įforminti veiklos patikrinimo rezultatai.

4. Ekonominės veiklos vykdytojai ir (arba) jų įgalioti asmenys rinkos priežiūros metu privalo:

1) vykdyti Tarnybos ir kitų rinkos priežiūros institucijų nurodymus ir reikalavimus;

2) sudaryti galimybę Tarnybos ir kitų rinkos priežiūros institucijų pareigūnams patekti į Lietuvos Respublikoje esančius jų teritoriją, pastatus, patalpas (įskaitant nuomojamus ar naudojamus panaudos teisinių santykių pagrindu), kuriuose gaminami, parduodami arba saugomi (sandėliuojami) gaminiai arba teikiamos paslaugos, ir užtikrinti veiklos patikrinimui atlikti reikiamas sąlygas;

3) paskirti įgaliotą asmenį, kuris dalyvautų atliekant veiklos patikrinimą ir bendradarbiautų su Tarnyba arba kita veiklos patikrinimą atliekančia rinkos priežiūros institucija;

4) pateikti Tarnybos ar kitos rinkos priežiūros institucijos pareigūnams visą veiklos patikrinimui atlikti būtiną ir reikalingą informaciją, duomenis ir dokumentus (neatsižvelgiant į tai, kokioje laikmenoje jie saugomi), jų kopijas ir išrašus.

14 straipsnis. Informacijos prieinamumas visuomenei

1. Tarnybos ir kitų rinkos priežiūros institucijų turima informacija apie produktų keliamą riziką vartotojų gyvybei ir sveikatai turi būti skelbiama Tarnybos ir kitų rinkos priežiūros institucijų interneto svetainėse, nepažeidžiant asmens duomenų teisinę apsaugą, komercinių ir kitų paslapčių teisinę apsaugą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų.

2. Tarnyba ir kitos rinkos priežiūros institucijos imasi būtinų priemonių, kad jų pareigūnai ir atstovai būtų įpareigoti neatskleisti šio įstatymo įgyvendinimo tikslams gautos informacijos, kuri pagal ekonominės veiklos vykdytojo pateiktą prašymą Tarnybai ir kitai rinkos priežiūros institucijai laikoma jų komercine paslaptimi, išskyrus informaciją apie produktų saugą, kuri turi būti paskelbta, kad būtų galima apsaugoti vartotojų gyvybę ir sveikatą.

3. Komercinės paslapties saugojimas netrukdo Tarnybai ir kitoms rinkos priežiūros institucijoms šią paslaptį sudarančią informaciją naudoti rinkos stebėsenai ir priežiūrai.

4. Komercine paslaptimi negali būti laikomi šie produkto duomenys:

- 1) produkto pavadinimas ir identifikavimo duomenys;
- 2) galimi produkto pakeitimo į saugų būdai ir priemonės;
- 3) atliktų produkto poveikio vartotojų gyvybei ir sveikatai tyrimų rezultatai;
- 4) detoksikacijos ir (ar) saugaus sunaikinimo metodai;
- 5) produkto tyrimo metodai;
- 6) potencialiai pavojingos produkto sudedamosios dalys;
- 7) su paslaugos teikimu susiję potencialiai pavojingi veiksniai.

PENKTASIS SKIRSNIS RINKOS RIBOJIMO PRIEMONĖS

15 straipsnis. Rinkos ribojimo priemonių taikymo pagrindai

1. Rinkos ribojimo priemonės gali būti taikomos, kai tenkinama bent viena iš šių sąlygų:

1) produktai pateikti ir tiekiami rinkai pažeidžiant šio įstatymo 7 straipsnio 1–6 ir 8 punktuose, 8 straipsnio 1–4 ir 6 punktuose, 9 straipsnio 1–6 ir 8 punktuose, 10 straipsnio 1–4 ir 6 punktuose ir 11 straipsnio 1–6 ir 8 punktuose nustatytus reikalavimus;

2) jeigu yra pagrindas manyti, kad produktas yra pavojingas, nors jis ir atitinka šio įstatymo 4 straipsnio 2, 3 ir 4 dalyse nustatytus reikalavimus;

3) jeigu iš Europos Komisijos gaunama skubios informacijos apie rimtą pavojų keliančius produktus.

2. Sprendimus dėl šio įstatymo 16 straipsnio 1 dalyje nurodytų rinkos ribojimo priemonių taikymo priima Taryba arba kita rinkos priežiūros institucija, atlikusi ekonominės veiklos vykdytojo veiklos patikrinimą.

3. Sprendimo dėl rinkos ribojimo priemonių taikymo įgyvendinimą kontroliuoja ši sprendimą priėmusi rinkos priežiūros institucija.

16 straipsnis. Rinkos ribojimo priemonės

1. Taryba ir kitos rinkos priežiūros institucijos šio įstatymo 15 straipsnyje nurodytais rinkos ribojimo priemonių taikymo pagrindais turi teisę šiame įstatyme nustatyta tvarka taikyti šias rinkos ribojimo priemones:

1) priimti sprendimą laikinai (ne ilgesniam kaip 6 mėnesių laikotarpiui) uždrausti tiekti rinkai ir demonstruoti bet kokį produktą, dėl kurio kyla pagrįstų įtarimų, kad jis gali būti pavojingas. Priėmusi šį sprendimą, Taryba arba kita rinkos priežiūros institucija įpareigoja ekonominės veiklos vykdytoją savo lėšomis atlikti produkto saugos vertinimą ir iki sprendimo galiojimo termino pabaigos pateikti šio vertinimo rezultatus arba pašalinti nustatytus produkto saugos reikalavimų neatitikimus ir iki sprendimo galiojimo termino pabaigos pateikti informaciją apie šių neatitikimų šalinimo būdus ir rezultatus;

2) uždrausti bet kokio pavojingo produkto tiekimą rinkai ir toliau imtis priemonių, kuriomis būtų užtikrintas šio draudimo laikymasis.

2. Taryba ir kitos rinkos priežiūros institucijos, priėmusios šio straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytą sprendimą, ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo šio sprendimo galiojimo termino pabaigos arba, jeigu ekonominės veiklos vykdytojas šio straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytą informaciją pateikia anksčiau laiko, – ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo šios informacijos gavimo dienos atlieka ekonominės veiklos vykdytojo veiklos patikrinimą ir (arba) valstybinę produkto saugos ekspertizę, kurių metu įvertinama produkto atitiktis produktų saugos reikalavimams. Jeigu yra objektyvių priežasčių ir šias priežastis pagrindžiančių įrodymų, valstybinės produkto saugos ekspertizės atlikimo terminas Tarybos arba kitos rinkos priežiūros institucijos atskiru sprendimu gali būti pratęsiamas, bet ne ilgesniam kaip 6 mėnesių terminui. Tuo atveju, jeigu ekonominės veiklos vykdytojas, pasibaigus sprendimo laikinai uždrausti tiekti rinkai ir demonstruoti produktą galiojimo laikotarpiui, informacijos apie produkto saugos vertinimo arba saugos reikalavimų neatitikimų šalinimo rezultatus nėra pateikęs arba pagal pateiktą informaciją produktas nėra saugus, Taryba arba kita rinkos priežiūros institucija, priėmusi sprendimą laikinai uždrausti tiekti rinkai ir demonstruoti produktą, taiko šio straipsnio

1 dalies 2 punkte nurodytą rinkos ribojimo priemonę. Ekonominės veiklos vykdytoji pateikus informaciją, kad produktas yra saugus, ir šią informaciją patvirtinus ekonominės veiklos vykdytojo veiklos patikrinimo ir (arba) valstybinės produkto saugos ekspertizės metu, Tarnyba arba kita rinkos priežiūros institucija, priėmusi sprendimą laikinai uždrausti tiekti rinkai ir demonstruoti produktą, ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo ekonominės veiklos vykdytojo veiklos patikrinimo ir (arba) valstybinės produkto saugos ekspertizės atlikimo priima sprendimą leisti produktą toliau tiekti rinkai.

3. Priėmusi šio straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodytą sprendimą, Tarnyba arba kita rinkos priežiūros institucija ekonominės veiklos vykdytoją taip pat įpareigoja:

1) nedelsiant pašalinti iš rinkos pavojingą produktą arba organizuoti jo pašalinimą ir įspėti vartotojus apie su tokiu produktu susijusią riziką, jeigu pavojingas produktas jau yra rinkoje;

2) pavojingą gaminį susigražinti iš vartotojų arba organizuoti jo susigražinimą, jeigu gaminyje jau yra perduotas vartotojams.

4. Tarnybai ir kitoms rinkos priežiūros institucijoms įpareigojus ekonominės veiklos vykdytoją atlikti šio straipsnio 3 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytus veiksmus, ekonominės veiklos vykdytojas privalo tai padaryti per Tarnybos ir kitų rinkos priežiūros institucijų nurodytą terminą savo priemonėmis ir lėšomis. Apie šio straipsnio 3 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytų veiksmų atlikimą nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 3 kalendorines dienas nuo šių veiksmų atlikimo dienos, turi būti pranešta rinkos priežiūros institucijai, įpareigojusiai juos atlikti.

5. Tarnyba arba kita rinkos priežiūros institucija, priėmusios šio straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodytą sprendimą ir (arba) šio straipsnio 3 dalies 1 ir (arba) 2 punktuose nurodytus sprendimus, įpareigoja ekonominės veiklos vykdytoją pavojingą gaminį saugiai sunaikinti, laikantis atliekų tvarkymą reguliuojančių teisės aktų reikalavimų. Pavojingą gaminį ekonominės veiklos vykdytojas sunaikina savo lėšomis ir ne vėliau kaip per 5 darbo dienas Tarnybai ar kitai sprendimą dėl rinkos ribojimo priemonės taikymo priėmusiai rinkos priežiūros institucijai pateikia gaminio sunaikinimą patvirtinantį dokumentą.

6. Jeigu ekonominės veiklos vykdytojas Tarnybos ar kitos rinkos priežiūros institucijos nurodytu terminu neatlieka šio straipsnio 3 dalies 1 ir (arba) 2 punktuose nurodytų veiksmų ir (arba) pavojingų gaminių nesunaikina, šiuos veiksmus vykdo rinkos priežiūros institucija, įpareigojusi juos atlikti. Dėl šio straipsnio 3 dalies 1 ir (arba) 2 punktuose nurodytų veiksmų vykdymo ir dėl pavojingo gaminio sunaikinimo Tarnybos ar kitos rinkos priežiūros institucijos patirtas išlaidas atlygina pavojingą produktą patekęs ir tiekęs rinkai ekonominės veiklos vykdytojas.

7. Gaminiai, kuriems taikomos rinkos ribojimo priemonės, ekonominės veiklos vykdytojo sandėlyje saugomi atskirti nuo gaminių, kuriems rinkos ribojimo priemonės netaikomos.

8. Tarnybos ir kitų rinkos priežiūros institucijų sprendimai dėl rinkos ribojimo priemonių taikymo turi būti motyvuoti. Apie šiuos sprendimus būtina nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos, pranešti ekonominės veiklos vykdytojams, kuriems jie yra taikomi. Tarnybos ar kitos rinkos priežiūros institucijos pranešime dėl sprendimo taikyti rinkos ribojimo priemonę priėmimo turi būti nurodyta priimta rinkos ribojimo priemonė ir šios priemonės vykdymo terminas.

9. Tarnybos ir kitų rinkos priežiūros institucijų sprendimai dėl rinkos ribojimo priemonių taikymo vykdomi nuo jų gavimo momento, jeigu tuose sprendimuose nenustatyta vėlesnė jų vykdymo data.

10. Kitos rinkos priežiūros institucijos teikia Tarnybai informaciją apie taikytas rinkos ribojimo priemones Tarnybos nustatyta tvarka.

11. Tarnybos ar kitų rinkos priežiūros institucijų sprendimai dėl rinkos ribojimo priemonių taikymo ne vėliau kaip kitą darbo dieną nuo šių sprendimų priėmimo turi būti paskelbti atitinkamai Tarnybos ar kitų rinkos priežiūros institucijų interneto svetainėse. Informaciją apie šio straipsnio 3 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytus ekonominės veiklos vykdytojams skirtus įpareigojimus Tarnyba ar kita rinkos priežiūros institucija papildomai skelbia visuomenės informavimo priemonėse.

17 straipsnis. Valstybinė produkto saugos ekspertizė

1. Jeigu atlikus valstybinę produkto saugos ekspertizę nustatoma, kad gaminių bandiniai ar paslaugos yra pavojingi arba neatitinka produktų saugą reguliuojančių teisės aktų reikalavimų, pavojingu laikomas gaminio modelis arba visa partija, iš kurios buvo paimti bandiniai ekspertizei, arba visos nuo paaikšėjimo momento paslaugų teikėjo suteiktos paslaugos.

2. Valstybinė produkto saugos ekspertizė atliekama Vyriausybės nustatyta tvarka.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS

ATSAKOMYBĖS UŽ ŠIO ĮSTATYMO PAŽEIDIMUS TAIKymo TVARKA

18 straipsnis. Atsakomybė už šio įstatymo pažeidimus

1. Ekonominės veiklos vykdytojai, įskaitant fizinius asmenis, vykdančius individualią veiklą ar turinčius verslo liudijimą, individualias įmones, kai jų savininkai yra vieninteliai šių

įmonių darbuotojai, ir mažąsias bendrijas, kai jų nariai yra vieninteliai šių bendrovių darbuotojai, pažeidę šio įstatymo reikalavimus, atsako šio įstatymo nustatyta tvarka.

2. Ekonominės veiklos vykdytojų už produktų saugos atitiktį šio įstatymo reikalavimams paskirti atsakingi asmenys, pažeidę šio įstatymo reikalavimus, atsako pagal Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodeksą.

19 straipsnis. Baudos ir įspėjimas už šio įstatymo pažeidimus

1. Gamintojui, importuotojui ar įgaliotajam atstovui, pateikusiam rinkai pavojingų gaminių, ir platintojui, jų tiekusiam rinkai, pavojingas paslaugas suteikusiam ar teikiančiam paslaugos teikėjui skiriama nuo 150 iki 2 500 eurų bauda.

2. Tarnybai ar kitai rinkos priežiūros institucijai nusprendus uždrausti pavojingų gaminių pateikimą ir tiekimą rinkai ar pavojingų paslaugų teikimą, gamintojui, importuotojui ar įgaliotajam atstovui, pateikusiam rinkai pavojingų gaminių, ir platintojui, jų tiekusiam rinkai, pavojingą paslaugą suteikusiam ar teikusiam paslaugos teikėjui skiriama nuo 1 000 iki 5 000 eurų bauda.

3. Ekonominės veiklos vykdytojams, nevykdantiems Tarnybos ar kitos rinkos priežiūros institucijos reikalavimo pašalinti pavojingus produktus iš rinkos, susigražinti pavojingus gaminius iš vartotojų ir (arba) juos sunaikinti, skiriama nuo 2 500 iki 6 500 eurų bauda.

4. Jeigu pavojingi produktai padarė žalos vartotojo sveikatai, juos rinkai pateikusiems ir tiekusiems ekonominės veiklos vykdytojams skiriama nuo 2 500 iki 15 000 eurų bauda.

5. Jeigu pavojingi produktai sukėlė vartotojo mirtį, juos rinkai pateikusiems ir tiekusiems ekonominės veiklos vykdytojams skiriama nuo 6 500 iki 25 000 eurų bauda.

6. Skiriamos baudos dydis nustatomas pagal mažiausios ir didžiausios baudos vidurkį. Skiriant konkrečią baudą, atsižvelgiama į šio įstatymo 20 straipsnio 2 ir 3 dalyse nurodytas atsakomybę lengvinančias ar sunkinančias aplinkybes, pažeidimo pobūdį, pažeidimo trukmę ir mastą. Kai yra atsakomybę lengvinančių aplinkybių, bauda mažinama nuo jos vidurkio iki minimalaus dydžio, o kai yra atsakomybę sunkinančių aplinkybių, bauda didinama nuo jos vidurkio iki maksimalaus dydžio. Kai yra ir atsakomybę lengvinančių, ir sunkinančių aplinkybių, bauda skiriama atsižvelgiant į jų kiekį ir reikšmingumą. Baudos dydžio mažinimas ar didinimas turi būti motyvuojamas Tarnybos nutarime.

7. Baudos skyrimas neatleidžia ekonominės veiklos vykdytojo nuo pareigos atlyginti vartotojams padarytą žalą.

8. Tais atvejais, kai rinkai pateiktas ir tiekiamas pavojingas produktas nebuvo perduotas vartotojams ir (arba) profesionaliems naudotojams ir šį produktą iš rinkos savanoriškai pašalina pats jį pateikęs ir (arba) tiekęs ekonominės veiklos vykdytojas, už šio straipsnio 1 dalyje

nurodytą pažeidimą jam gali būti skiriamas įspėjimas.

20 straipsnis. Atleidimo nuo šiuo įstatymu numatytos atsakomybės pagrindai, atsakomybę lengvinančios ir sunkinančios aplinkybės

1. Pavojingo produkto gamintojas, importuotojas, platintojas ar paslaugos teikėjas neatsako už nesaugaus produkto pateikimą ir tiekimą rinkai, jeigu jis įrodo, kad:

1) produktas tapo nesaugus vėliau dėl trečiojo asmens veiksmų netinkamai (neatsargiai) transportuojant ar saugant (sandėliuojant) produktą arba dėl kitų nuo gamintojo, importuotojo, platintojo ar paslaugos teikėjo nepriklausančių priežasčių;

2) tuo metu, kai nesaugus produktas buvo pateiktas rinkai, mokslinės ir techninės žinios nebuvo tokio lygio, kad būtų galima nustatyti galimą pavojų;

3) vartotojas naudojo produktą pažeisdamas jo naudojimo taisyklės, atsargumo priemonės ir saugumo reikalavimus ir dėl to jam buvo padaryta žala;

4) produkto nesaugias savybes lėmė nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybės.

2. Skiriant baudą atsakomybę lengvinančios aplinkybės yra šios:

1) pažeidėjas savo noru užkirto kelią žalingoms pažeidimo pasekmėms;

2) pažeidėjas savo noru atlygino vartotojams padarytus nuostolius ir (ar) pašalino padarytą žalą.

3. Skiriant baudą atsakomybę sunkinančios aplinkybės yra šios:

1) toks pat šio įstatymo pažeidimas padarytas pakartotinai nepraėjus vieniems metams nuo Tarnybos nutarimo dėl ankstesnio šio įstatymo pažeidimo įsigaliojimo dienos;

2) pažeidėjas trukdo atlikti tyrimą ar slepia padarytą pažeidimą;

3) dėl pažeidimo pobūdžio kilo reali grėsmė vartotojo gyvybei.

21 straipsnis. Baudų ar įspėjimo skyrimo terminas

Šiame įstatyme numatytos baudos ar įspėjimas gali būti skiriami ne vėliau kaip per dvejus metus nuo šio įstatymo pažeidimo padarymo, o tęstinio pažeidimo atveju – per dvejus metus nuo jo paaikšėjimo dienos.

22 straipsnis. Šio įstatymo pažeidimų nagrinėjimo tvarka

1. Tarnyba nagrinėja šio įstatymo pažeidimus ir skiria šiame įstatyme nustatytas baudas ar įspėjimus. Šio įstatymo pažeidimų nagrinėjimo taisyklės tvirtina Tarnybos direktorius.

2. Tarnybai ar kitai rinkos priežiūros institucijai priėmus sprendimą dėl rinkos ribojimo priemonės, nurodytos šio įstatymo 16 straipsnio 1 dalies 2 punkte, taikymo, surašomas šio įstatymo pažeidimo protokolas (toliau – protokolas). Protokolą surašo ekonominės veiklos

vykdytojo veiklos patikrinimą atlikęs Tarnybos arba kitos rinkos priežiūros institucijos pareigūnas. Rinkos priežiūros institucijos sprendimas dėl rinkos ribojimo priemonės taikymo ir surašytas protokolas kartu su surinktais įrodymais (toliau – tyrimo medžiaga) perduodami Tarnybai ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo protokolo surašymo dienos.

3. Ne vėliau kaip prieš 14 kalendorinių dienų iki šio įstatymo pažeidimo nagrinėjimo posėdžio datos Tarnyba registruotu laišku praneša dėl šio įstatymo pažeidimo atsakomybėn traukiamam ekonominės veiklos vykdytojui apie galimą šio įstatymo pažeidimą, pažeidimo nagrinėjimo posėdžio datą, laiką ir vietą, pareigą iki šio posėdžio pateikti turimus su nagrinėjamu pažeidimu susijusius įrodymus, galimybę susipažinti su Tarnybai pateikta tyrimo medžiaga, išskyrus tą medžiagą, kuri sudaro valstybės, tarnybos, komercinę ar profesinę paslaptį, raštu pateikti dėl jos paaiškinimus ir tai, kad ekonominės veiklos vykdytojo ir (arba) jo atstovo, tinkamai informuoto apie pažeidimo nagrinėjimo vietą ir laiką, neatvykimas į pažeidimo nagrinėjimą nekliudo jį nagrinėti.

4. Šio įstatymo pažeidimus nagrinėja Tarnybos direktoriaus sudaryta komisija. Pažeidimai komisijoje nagrinėjami rašytine tvarka, išskyrus atvejus, kai yra gautas dėl šio įstatymo pažeidimo atsakomybėn traukiamo ekonominės veiklos vykdytojo prašymas pažeidimą nagrinėti žodžiu arba komisijos iniciatyva, kai būtina išklausti žodinius pažeidimo nagrinėjimo dalyvių paaiškinimus, ar kitais atvejais, kai pažeidimas gali būti geriau išnagrinėtas žodine tvarka. Pažeidimą nagrinėjant rašytine tvarka, pažeidimo nagrinėjimo dalyviai ar jų atstovai apie pažeidimo nagrinėjimo laiką, vietą ir turimas teises bei pareigas yra informuojami šio straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka. Pažeidimą nagrinėjant žodine tvarka, komisija posėdį ar jo dalį gali skelbti uždara, kai tai būtina norint apsaugoti valstybės, tarnybos, komercinę ar profesinę paslaptį arba užtikrinti vartotojo teisę į privataus gyvenimo neliečiamumą.

5. Dėl šio įstatymo pažeidimo atsakomybėn traukiamas ekonominės veiklos vykdytojas ir (arba) jo atstovas pažeidimo nagrinėjimo metu turi teisę susipažinti su surinkta tyrimo medžiaga, išskyrus tą medžiagą, kuri sudaro valstybės, tarnybos, komercinę ar profesinę paslaptį, daryti šios medžiagos išrašus, duoti paaiškinimus, pateikti prašymus, teikti įrodymus, apskusti priimtus nutarimus.

6. Nagrinėjant pažeidimą žodine tvarka, dalyvauja tyrimo medžiagą pateikusių rinkos priežiūros institucijos atstovas, dėl šio įstatymo pažeidimo atsakomybėn traukiamas ekonominės veiklos vykdytojas ir (arba) jo atstovas. Prireikus į pažeidimo nagrinėjimą kviečiami dėl galimo šio įstatymo pažeidimo nukentėję asmenys (nukentėjusieji), asmenys, kuriems žinomos kokios nors su nagrinėjamu pažeidimu susijusios aplinkybės (liudytojai), bei vartotojų asociacijų, kitų valstybės ir savivaldybių institucijų, įstaigų ar organizacijų arba kitų juridinių asmenų atstovai, ekspertai, teikiantys išvadas.

7. Tarnyba šio įstatymo pažeidimus išnagrinėja ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo tyrimo medžiagos gavimo Tarnyboje dienos.

8. Išnagrinėjusi pažeidimą, Tarnyba priima vieną iš šių sprendimų:

- 1) sprendimą skirti šiame įstatyme nustatytą baudą ar įspėjimą;
- 2) sprendimą skirti šiame įstatyme nustatytą baudą ar įspėjimą ir iš ekonominės veiklos vykdytojo išieškoti rinkos priežiūros institucijos patirtas šio įstatymo 16 straipsnio 6 dalyje nurodytas išlaidas;
- 3) sprendimą atsisakyti skirti šiame įstatyme nustatytą baudą ar įspėjimą.

9. Tarnybos sprendimai įforminami nutarimais. Tarnybos nutarime nurodoma: Tarnybos pavadinimas, pažeidimo nagrinėjimo data ir vieta, duomenys apie pažeidėją, pažeidimo aplinkybės, įrodymai, kuriais grindžiamas nutarimas, pažeidėjo paaiškinimai ir jų vertinimas, šio įstatymo straipsnis, kuriame nustatyta atsakomybė už pažeidimą, priimtas sprendimas, jo įvykdymo tvarka, nutarimo apskundimo terminai ir tvarka.

10. Tarnybos nutarimai ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo nutarimo priėmimo dienos registruotu paštu išsiunčiami asmenims, dėl kurių jie priimti.

23 straipsnis. Tarnybos ir kitų rinkos priežiūros institucijų sprendimų ir nutarimų apskundimas

1. Ekonominės veiklos vykdytojas Tarnybos ar kitų rinkos priežiūros institucijų sprendimus dėl rinkos ribojimo priemonių taikymo ir Tarnybos nutarimus dėl baudų ar įspėjimų skyrimo per vieną mėnesį nuo šių sprendimų ar nutarimų įteikimo ekonominės veiklos vykdytojui dienos gali apskųsti teismui Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

2. Kreipimasis į teismą nesustabdo nutarimų ar sprendimų vykdymo, jeigu teismas nenustato kitaip.

24 straipsnis. Tarnybos nutarimų vykdymas

1. Tarnybos nutarimu paskirtos baudos į valstybės biudžetą sumokamos ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo tos dienos, kurią šio įstatymo pažeidėjas gavo Tarnybos nutarimą dėl baudos paskyrimo.

2. Tarnybos nutarimas yra vykdomasis dokumentas, vykdomas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka. Tarnybos nutarimas gali būti pateikiamas vykdyti ne vėliau kaip per trejus metus nuo jo priėmimo dienos. Šis terminas pratęsiamas tokiam laikui, kokiam teismo sprendimu buvo sustabdytas Tarnybos nutarimo skirti baudą vykdymas.

ĮGYVENDINAMAS EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAS

2001 m. gruodžio 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva Nr. 2001/95/EB dėl bendros gaminių saugos (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 15 skyrius, 6 tomas, p. 447) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 765/2008 (OL 2008 L 218, p. 30).“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 3 dalį, įsigalioja 2019 m. gegužės 1 d.
2. Iki šio įstatymo įsigaliojimo pradėtos atsakomybės už Lietuvos Respublikos produktų saugos įstatymo pažeidimus taikymo procedūros, įskaitant pažeidimų nagrinėjimo ir nuobaudų skyrimo procedūras, baigiamos pagal pradedant šias procedūras galiojusius teisės aktus.
3. Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir jos įgaliotos institucijos iki 2019 m. balandžio 30 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentė

Dalia Grybauskaitė

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija 188605295, Gedimino pr. 53 1 K-02, 01109 Vilniaus m.
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Lietuvos Respublikos produktų saugos įstatymo Nr. VIII-1206 pakeitimo įstatymas
Dokumento registracijos data ir numeris	2018-11-15 Nr. XIII-1641
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Kopijos tikrumo patvirtinimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Rita Koncijalovienė, Vyresnysis specialistas, Dokumentų departamentas
Sertifikatas išduotas	RITA KONCIJALOVIEŅĖ, Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2018-11-23 10:05:00
Parašo formatas	XAdES-X-L
Laiko žyme nurodytas laikas	2018-11-23 10:05:19
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-B, Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM LT
Sertifikato galiojimo laikas	2016-02-12 - 2019-02-11
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	-
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	1
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	-
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	eSeimas. Teisės aktų informacinė sistema (TAIS), versija 1.2.50
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Metadata entry "Index of the case (volume) the document is assigned to" must be specified Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2018-11-25)
Paieškos nuoroda	https://www.e-tar.lt/portal/legalAct.html?documentId=9ede9140eca711e89d4ad92e8434e309
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2018-11-25 01:26:20 TAIS